

Sõnumed

TAPA VALLA AJALEHT

Nr 9/511

Oktoober 2022

Tasuta

Õpetajate päeva tähistati Tapa Kultuurikojas igati meeoleolukalt

Tuuli Roostfeldt
haridusspetsialist
Kuido Merits
toimetaja

5. oktoobril toimus Tapa Kultuurikojas õpetajate päeva puhul vallavanema vastuvõtt, kus tunnustati viitkümmend üheksat valla haridustöötajat. Nende seas oli nii aastakümneid õpetaja ametit pidanud väärkaid pedagooge, innustavaid noorsootöötajaid, tugispetsialiste, treenereid, juhendajaid kui ka raamatukogutöötajaid.

Tapa vallavanem Valdo Helmelaid ütles oma tervituskõnes, et esineb täna ühtlasi „õpilane Helmelaidina“, avaldades haridustöötajale nende jätkuva motivatsiooni ja pühendumuse eest tunnustust ja oma siirast imetlust: „See on aukartusega segatud imetlus, mul on isegi raske mõista ise sarnast kogemust omamata, kuidas te seda suudate teha iga päev, iga aasta sellise pühendumusega, kaasaelamisega, järjekindlusega ning leiate jõudu motiveerida ka teisi, teie õpilasi. Tehes seda tööd sageli - piltlikult öeldes - väga keerulistes vetes, kus peab arvestama nii bürookratia, keeruliste karakterite, nõudlike õpilaste ja lapsevanematega. Kus paljudele meenuvad esmalt õigused ja alles siis kohustused,“ ütles vallavanem. „Meile, kes me seda aeda ei hari, soovin ma jõudu märgata teie missiooni olulisust, õpetajate usaldamist ja õpetaja ametit austamist. Austamist nii sõnades kui tegu-

Sel korral tunnustati tänukirjadega viitekümmet üheksat valla haridustöötajat.

Foto Stanislav Grebenjuk

des ning seda aastaringi läbi, mitte ainult ametipäeval,“ sõnas Helmelaid, kinnitades, et vallavalitsus on märganud ja hindab haridustöötajate panust.

Seejärel avaldati vallavanema, abivallavanem Riina Haljasoksa ja Tamsalu Kultuurimaja kunstilise juhi Kerli Relli poolt tänu ja jagati tänukirju 2022. aasta „Eestimaa õpib ja tätab“ konkursi nominentidele ja laureaatidele, kelle seal olid Hannele Valdok, Irina Aunapuu, Velle Taraste, Maiu Talja ja Pille Viirg ning

Lääne-Virumaa aasta 2022 aasta õppija nominendile Egle Abelile.

Alushariduse sõbraks valiti Kerli Relli ning üldhariduse sõbraks Harald Grave Osaühingust Jäneda Puit, elutööpreemia pälvis Lea Visnap.

Meeleoluka õhtu tähena säräs üllatusesineja Tanja Mihailova-Saar, keda saatis kitarril Peter Pöder, mõlemad pävisid sooja vastuvõtu.

Palju õnne tänukirja saajatele ja kõigile valla haridustöötajate!

Alushariduse sõbra tiitli pälvinud Kerli Relli tätab säravat lauljatarit Tanja Mihailova-Saart mee-

Foto Stanislav Grebenjuk

Sügisesi mõtteid Jäneda koolist

Ülle Oru
Jäneda Kooli direktor

Kui nüüd kõik ausalt ära rääkida, peaksin alustama sellest, et elu on läinud nii kiireks ja mitmepalgiseks, et seda soovi, mis meile 1. septembril õppeaastaks öeldi – Rahulikku õppeaastat! – on pea võimatu täita.

Tegelikult oli meil siiralt hea meel eelmise õppeaasta üle, kus kõigepalett saime tunda

rõõmu soojustatud koolimaja ja uuenedud lasteaia õueala üle ning lisaks olime kogu õppeaasta kontaktoppel. Aega rõõmustamiseks anti küll vähe, sest siis tabas meid nagu kõiki teisigi järjekordne kriis – sõjakriis Ukrainas. Selle mõju tunneme kõik, aga kõige rohkem ilmselt need ukraina lapsed, kes on jäanud ilma kodudest, kodumaast, sõpradest, harjumuspärasest elu- ja õppekorraldusest.

Nõnda siis alustasimegi sügisel teadmisega, et meie

hulgas on uued lapsed ja õpilased, kelle vanemad on valinud praeguseks ja võibolla alaliseks elukohaks Jäneda. Lasteaalaste hulgas on meil 2 ukrainlast, kellel uute mängukaaslastega kohanemine läheb hästi, võiks öelda, et isegi kiirelt ja rõõmsalt. Koolis õpib 4 ukraina last: algklassides 2 ja II kooliastmes samuti 2. Selle olukorra kirjeldamiseks on lihtne viis: lugeja, viige ennast mõttes mõnda naaberriiki, mille riigikeelt te ei oska, ning asuge

õppima näiteks 6. klassis. On pääveselge, et sisserändajate õppekorralduses tuli teha muudatusi, et nad saaksid võimalikult palju õppida eesti keelt, et hakata suhtlema koolikaaslastega ning suuta kasvöi kõige lihtsamaid eestikeelseid tekste lugema. Ja see on paras eneseületamine nii nendele õpilastele kui ka õpetajatele. Koolieluga kohanemisel mängib kindlasti suurt rolli meie kooli tava õppida ka väljaspool koolimaja. Nii käisime Valgehobusemäe Suusa- ja

Spordikeskuses sportlikult seikluslikul õppepäeval, kus ukraina lapsed tegid tutvust discgolfiga; tundsimene mõnu Tamsalu Gümnaasiumi ühkest staadionist, sest pidasime seal Spordinädala ajal oma spordipäeva. Siinkohal suur tänu sealsetele kehalise kasvatuse õpetajatele ning gümnaasitidele, kes läbiviimistöö täiesti enda kanda võtsid!

Ilmselt oli ukrainlaste jaoks ka uus ja huvitav alustada päeva hommikuvõimlemisega õues. Tösi, seda tegime küll ainult

ühe sportliku nädala jooksul. Kõik meie klassid on juba käinud tundides Jäneda Raamatukogus, kus imeline õpetaja Sirje järjepidevalt nakatab õpilasi lugemispisikuga. Käigud RMK e-tunnid, 9. klassi mihklipäev, omavalitsuspäev 5. oktoobril – kõik see muudab koolitööd vaheldusrikamaks ja elulisemaks ning kindlasti pakub uusi kogemusi ühe väikese eesti kooli kohta.

Nõnda palju siis sellest sügisest. Järgmiste kirjadeni Jänedalt!

Tapa valla arengukava 2023-2035
ja
Tapa valla eelarvestrateegia 2023-2026
AVALIK VÄLJAPANEK

toimub 31. oktoober kuni 11. november 2022
Tapal (Pikk tn 15) ja Tamsalu halduskeskuses
(Tehnika tn 1A)

AVALIKUD ARUTELUD

- 31. oktoober | kell 18:00, PORKUNI klubis, (Järve tn 1)**
02. november | 18:00, ASSAMALLA raamatukogus, (Munakivi 2)
03. november | 18:00, MOE külamajas (Keskuse tn 1)
04. november | 18:00, TAPA Kultuurikojas (Kesk tn 4)
07. november | 18:00, TAMSLU Kultuurimajas (Söpruse tn 3)
09. november | 18:00, VAJANGU koolimaja (Kooli tn 7)
10. november | 18:00, LEHTSE Keskushoones (Rägavere tee 19)
11. november | 18:00, JÄNEDA lossis, (Jäneda küla)

Hinnamuudatused alates 01.12.2022 OÜ Tapa Vesi teeninduspüirkonnas

Konkurentsiamet kinnitas 07.10.2022 otsusega nr 9-3/2022-039 OÜ Tapa Vesi teeninduspüirkonnas uued vee- ja kanalisaatsiooniteenuse hinnad.

Alates 01.12.2022 kehtivad OÜ Tapa Vesi juhatuse otsusega järgmised hinnad:

• tegevuspüirkond Tapa linn, Lehtse alevik, Pruuna, Jäneda, Salakopli, Moe, Nää ja Vahakulmu külad

Tasu nimetus	Tasu suurus käibemaksutaga €/m ³	Käibemaks	Tasu suurus käibemaksuga €/m ³
Tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele	0,81	0,16	0,97
Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele	1,67	0,33	2,00
Kokku:			2,97
Tasu võetud vee eest juridilistele isikutele	0,95	0,19	1,14
Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest juridilistele isikutele	1,84	0,37	2,21
Kokku:			3,35

• tegevuspüirkond Tamsalu linn, Porkuni, Assamalla, Vajangu, Kaeva ja Kursi külad

Tasu nimetus	Tasu suurus käibemaksutaga €/m ³	Käibemaks	Tasu suurus käibemaksuga €/m ³
Tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele	0,86	0,17	1,03
Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele	1,72	0,34	2,06
Kokku:			3,09
Tasu võetud vee eest juridilistele isikutele	0,97	0,19	1,16
Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest juridilistele isikutele	1,87	0,37	2,24
Kokku:			3,40

INFOPÄEV

KORTERIÜHISTUTELE

Kutsume saama infot järgnevatel teemadel:

TULEOHUTUS
TOIMEPIDEVUS
VARJUMINE

**Korteriühistu esindaja
ole kohal!**

Loosimisele lähevad
kriisipakid

**18. novembril 2022 TAMSLU KULTUURIMAJAS
algusega kell 18:00**

**28. novembril 2022 TAPA KULTUURIKOJAS
algusega kell 18:00**

Osalemiseks palume registreeruda e-posti
teel hiljemalt 16.11.2022
E-post: marko.teiva@tapa.ee

Tamsalu Paide maantee lõigul on remonditööd lõpetatud

Andrus Freienthal
abivallavanem/haldusosakonna
juhataja

Tamsalus lõpetati Paide maantee raudteest põhja pool asuvat lõigut Kesk ja Koidu tänavate vahel rekonstrueerimistööd. Ehitustööd võeti ette põhjasel, et tänavalõigu asfaltkatend oli täielikult amortiseerunud ning iga-aastaselt tekkivaid sügavaid auke ei olnud enam otstarbekas „lappida“. Teeremont oli kasjatud valla kehtivas Teehoiukavas ja kaetud eelarveliste vahenditega. Remonditööde käigus eemaldati vana ja amortiseerunud asfaltkatend, vajalikus sügavuses rajati uus teelus ning ehitati uus asfaltkatend. Töödega alustati augusti alguses ja lõpetati septembri lõpus. Töövõtja oli graafikus, kuid soovis töödega siiski varem ühele poole saada, aga probleemiks osutusid törked asfaldisegù kättesaamisega tehasest.

Seoses sellega, et antud teelõigule rajati veel Tamsalu valla ajal kaasaegne

Paide maantee raudteest põhja pool asuv lõik Tamsalus sai põhjalikult rekonstrueeritud.

Foto Andrus Freienthal

tänavavalgustus ja kergtee, siis kõnealuseid kommunikatsioone rajada polnud vaja.

Ehitustööde maksumuseks kuju-

nes 79 945,00 eurot käibemaksuga ning tööd teostas TAVT OÜ. Korraliku katendiga tänav tagab sõidukitele liiklusohutuse ja sõidumugavuse.

Tapa valla Üldplaneering on kehtestatud

Andrus Freienthal
abivallavanem/haldusosakonna
juhataja

Tapa Vallavolikogu kehtestas oma 29. septembri istungil Tapa valla Üldplaneeringu (ÜP). See otsus tähistab väga suurele, neli aastat ja üheksa kuud kestnud, tööl joone alla tömbamist.

Protsess kestis planeeritust mõnevõrra kauem. Üldplaneeringu koostamise vastu oli väga suur avalik huvi ning selle tõttu kulus esitatud arvamuste analüüsimeelse ja vastamisele palju aega. Ka riigiasutuste huvide arvestamine ja kooskõlastustesse saamine võttis oma osa. ÜP koostamise protsessile jättis jälje ka koroonapideemia, mis tuntavalta aeglustas meie tööd.

Esialgselt oli planeeritud, et ühinenud omavalitsusel jõuavad ÜP kehtestamiseni kolme aasta jooksul. Üsna varsti sai selgeks, et see pole võimalik ning keskvalitsus pikendas 2021 aasta kevadel käimasolevate ÜP koostamise tähtaaja nelja ja poole aasta peale. Võib töödeda, et suures plaanis mahtusime selle sisse.

Üldplaneeringu koostamise aja jooksul korraldati kaks avalikku väljapanekut ja kaks avalikku arutelu, samuti elektrooniline ideekorje. Volikogu võttis ÜP vastu 2021 aasta aprillis ning pärast viimast avalikku arutelu ja kooskõlastusti saadeti Üldplaneering Rahandusministeeriumi Regionaalhalduse osakonda järelevalvesse ja heaksiidu saamiseks. Viimane protsess enne kehtestamist kestis praktiliselt aasta.

Kõige olulisem on aga see, et nüüdest on Tapa vallal Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud. On nii juhtunud, et praeguse Tapa valla moodustanud omavalitsust oli planeerimisprotsess väga erinevalt üles ehitatud ja kor-

raldatud. Kunagised Lehtse ja Saksi vallad ei omanud Üldplaneeringut üldse, Tapa linnas oli Üldplaneeringu seisusesse tõstetud nõukogudeaegne generaalplaan. Ainukesena oli Üldplaneering koostatud ja kehtestatud endises Tamsalu vallas. Seega võib 29.09.2022 pidada Tapa valla jaoks ajalooliseks päevaks, sest Lääne-Virumaa ühel suuremal omavalitsusel on nüüd kaasaegne ja värsk Üldplaneering.

Mida siis tähendab Üldplaneering meie inimeste ja ettevõtete jaoks? Lühidalt öeldes on Üldplaneeringu eesmärk kogu valla või linna territooriumi või selle osa ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine. Üldplaneering on kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja detailplaneeringu koostamise ja detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel projekteerimistingimuste andmise alus ning ÜP alusel võib kinnisomandile seada kitsendusi.

Üldplaneering sätestab valla transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sealhulgas kohalike teede ja raudteede, samuti muude tehnovõrkude (s.h. kaugküttepiirkonnad) ja -rajatiste, kohaliku tähtsusega jäätmekaitluskohtade üldised asukohad ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Sätestatakse liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine.

Samuti määratakse puhkealade, tootmis- ja ärimaade, elamumaade, muude maakasutuste üldised asukohad, rohevõrgustiku toimimist tagavad tingimused.

Määratatakse tänavate ja teede kaitsevööndid, ranna ja kalda ehituskeelu vööndid, vajadusel nende laiendamised, kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine; sätestatakse väärtsilike põllumajandusmaade, rohealade, maaistike, maaistikku üksikelementide

ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine; maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine.

Üldplaneeringuga lahendatakse planeeringualala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sealhulgas projekteerimistingimuste andmisse aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, hoonestuse kõrguspiirangu ja haljustusnõuet määramine. Paika on pandud krundi minimaalsuuruse määramine; alade ja juhtude määramine, mille esinemise korral tuleb detailplaneeringu koostamisel kaluda arhitektuurivõistluste korraldamist; detailplaneeringu koostamise kohustusega alade või juhtude määramine.

Korraldatakse riigikaitselise otsarbega maa-alade määramine ning maakonnапlaneeringus määratud riigikaitselise otsarbega maa-alade piiride täpsustamine; asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tuugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lagerate tegemisel langi suurusele ja raievusele piirangute seadmine; maareformiseaduse ja looduskaitseeaduse tähenduses tihaseustusega alade määramine.

Kokkuvõtlikult öeldes paneb valla Üldplaneering paika mängureeglid kogu olemasoleva ja tulevase infrastruktuuri, ehitustegiivuse, maakasutuse ja loodushoiu tsiviliseeritud korraldamiseks.

Planeerimisseaduses on kirjas suur hulk teemasid, mida Üldplaneering reguleerib. Need materjalid ja maakasutusplaanid on paigutatud kodulehel alljärgnevalt: <https://www.tapa.ee/uldplaneering>. Küsimuste tekkimise korral palun esitada küsimused vallavalitsuse maakorraldajale/planeerimisspetsialistile ja ehitusspetsialistile.

Moe vötakse külastajaid vastu igal aastaajal ja iganädalaselt.

Foto Kuido Merits

Moe läheb moodi!

Kuido Merits
Toimetaja

Moe Piiritusetööstuse külustuskeskuse olemasolu ja tegevust on viimasel võimatu mitte märgata. Need, kes osalesid suve algul toimunud festivalil KLASSIKA ON MOES – seal said kokku kaunis klassikaline muusika ja Eestis põnev piiritusetööstuse ajalugu - räägivad ainult kiidusõnu. Järjest enam inimesi leiab tee Tapa külje all Moe mõisas asuvasse kompleksi, mis koosneb Eesti piiritustööstuse muuseumist, viinaköögist, vasksete kolonnidega destilleerimiskojast, ölevabrikust ja viskikeldrist. Kõik see annab võimalusi tellida lõuna- ja õhtusööke, korraldada pulmi ja juubeleid, degustatsiooniüritusi ja asutuste sektsoonide koosolekuid.

Muide, alkoholi teema on pakkumise mõttes ikka viimases järjekorras, pigem räägitakse muuseumi ringkäigul piirituse rollist ja piiritusetööstuse ajaloost kuni tänapäevani nii Moe kui ka kogu Eestis. On võimalus näha ajaloolist viinakööki, uit destilleerimiskoda, meistrituba ja sõita keedutörres liftiga ning veel palju põnevad. Igatahes on kompleksi sisehoovis 1886. a rajatud hoonete vahel tekib tunne nagu oleksid mõnes kenas Lõuna-Euroopa nurgakeses. Ometigi asub see vaatamisvärsus just nimelt Tapa vallas ning muuseum on ainuke sellelaadne Eestis.

Vallavalitsuse ametnikel on samuti järjest sagadamini Moele asja. Kuna Moe Muuseum ja Külustuskeskus pälvis tiitli valla konkursil „Kaunis kodu 2022“ kategoorias ühiskondlikud hooned ja rajatised, äri- ja tootmisobjektid, siis sai allakirjutanu esmase pildi kompleksist, mida vabriku tänased omanikud enam kui kümnendi jooksul ehitandu,

renoveeritud, uit elu sisse puhunud. Ilus promenaad, vana muuseum uues kuues läbi kolmanda korruse, kahe saaliga kena öölletuba, valmiv uus vabriku pood koos noore ukrainlannast kunstniku seinamaalingutega.

Tapa abivallavanemal Andrus Freienthalil oli põhjust väljendada tät heameelt, et vallas leidub selline ettevõte, mis teeb ainult häid asju, luues nii lisaväärtust kui ka uusi töökohti, ning kogub aina suuremat tuntust külalistajate näl. Ent see pole kaugeltki kõik, kuna külustuskeskuse inimesed mõtlevad suuremalt,

näiteks kogu valla arengut silmas pidades. Septembri lõpus arutasimegi vallavanem Valdo Helmelaidi osavõtul erinevaid koostöövorme, aga ka teeviitade küsimusi ja bussiliikluse võimalusi Moe vahel. Lisaks tuli jutuks Tapa keelekonverentsi 115. aastapäeva tähistamine. Konverents ise leidis aset 30. mail 1908, seal osalesid Johannes Voldemar Veski, Johannes Aavik, Villem Reiman jt. Sisuliselt astuti esimene samm eesti kirjakeele ühtlustamiseks. 30.05.1988 avati Tapal Muusikakooli seinal toimunud sündmuse puhul mälestustahvel. Maja asutaja polnud aga ei keegi muu kui Jakob Kurberg, kes oli ühtlasi osalejate majutajaks.

MTÜ Moe Mõis perenaine Anu

Eripalgeliste sündmuste korraldamiseks on mitmeid võimalusi.

Foto Kuido Merits

Nimmerfeldt lausa pakatab tulevikuidedest ja koostööplaanidest mitmetes erinevates valdkondades siinsamas Tapal. Seejuures ollakse valmis ise panustama, ka rahaliselt, eriti mis puudutab noorte artikleid ja uurimistöid, mis jäädvustaksid vanu ja uut vabrikut sõnas ja pildis. Sama puudutab haridusprogrammide algatamist, mis tegelevad kodukoha ajaloo, arhitektuuri ja inimeste uurimisega. Veel kutsutakse Moele tegema näitusi ja korraldamata suurematel Moe üritustel väljamüüki, üritusi on tulemas igale maitsele. Moe külustuskeskuse läheb hästi ja mõistagi langeb sellest suur osa ka Tapa valla hüvanguks. Veel parem kui hoogustame koostööd, mis ei maksa midagi, aga toob tulu.

TAPA EHITUS OÜ

Teostab järgmisi töid:

- Omaniku järelevalve
  - Hoonete renoveerimine
  - Katuste ehitamine
  - Välisesteinte soojustamine
  - Vundamendi tööd
  - Duširuumide, saunaide, kuuride ehitamine
  - Aedade ehitamine
  - Kivisterrasside ja puiterrasside ehitamine
  - Siseviimistlustööd (siseruumide viimistlus, ehitamine)
- Telefon 53437995, meil info@tapaehitus.eu

ARELO OÜ

Müüme kohaletoimetamise võimalusega:

- sõelutud mulda,
- liiva,
- purukruusa,
- killustikku,
- freesasfalti.

Kalluri, multilifti, kopplaaduri, frontaallaaduri, greideri jm rasketehnika teenuse osutamine.

Pakume fekaliveoteenust 10m³ või 3m³.

Info tel 5636 0462,

e-mail areloinfo@gmail.com.

Moe tehasekompleks 135 ja selle rajaja Jakob Kurbergi 185. sünniaastapäev

Sirje Võsa
Saksi raamatukoguhoidja ja giid

maha jättes“, mille sõnad annavad väga hea ülevaate 19. sajandi maakõrtsist ja seal toimunust.

Juba mitu aastat on juulis „Avatud talude päeval“ olnud rahvale avatud kogu külustuskeskuse territoorium. Külastage meid järgmisel aastal, sest võite kindel olla, et avastate jälle midagi uut. Vanas 19. saj lõpus ehitatud laohoones, mis 1950. aastal klubiks ümber ehitati, on nüüd valmimas tehasepood, mille seina kaunistab ukraina kunstniku Anna Rjazanova fresko. Teine sama kunstniku fresko ehib augustikuust alates kõrtsitoa seina.

Augustis võitis Moe Muuseum-Külustuskeskus Tapa valla konkursi „Kaunis kodu 2022“ kategoorias ühiskondlikud hooned ja rajatised, äri- ja tootmishooned.

20., 21., 27. ja 28. oktoobril, ootame kõiki Moe Krogi osa saama Piibe teatri etendusest „Mina, Sikenberg“. Jakob Sikenberg on A.H. Tammsaare tegelase Pearu Muraka prototüüp. Etendus toimub kõrpsilaua taga, millel suupisted ja väike naps Moe uuemast toodangust. Enne etenduse algust kell 18 on võimalik koos giidiga tutvuda kogu muuseum-külustuskeskusega (piletihiinna sees). Etendus algab 19.30. Piletid Piletilevis. Ühtlasi tähistame näädindiga raamatukogu päevi.

Ka jõuluaga on külustuskeskus planeerinud mitmeid üritusi. Jälgige reclami.

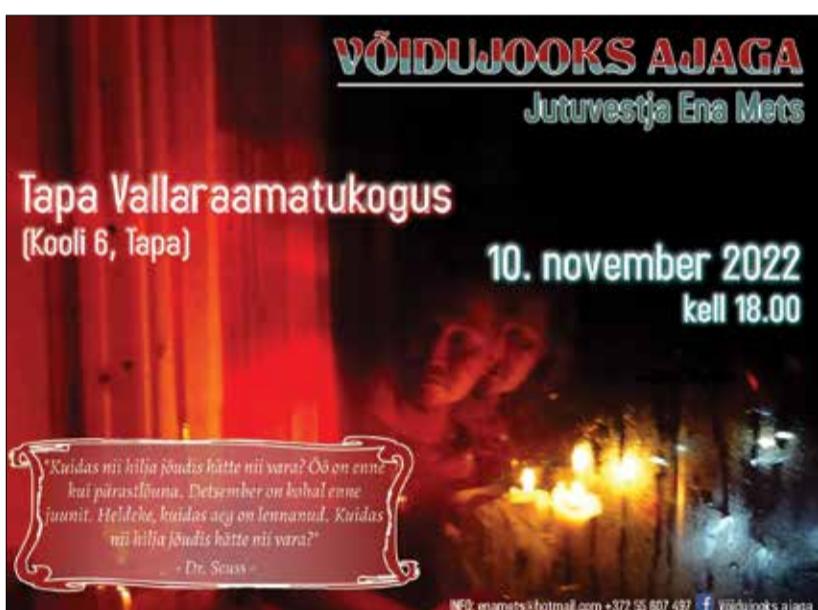

Anne Unnukile avati mälestuspink

Ere Käärmee
Tapa Vallaraamatukogu

kogutöö kõrvalt jõudis ta palju: olla kohvik-klubi „Noorus“ perenaine, aktiivne osaleja linna elus, osaleda ka kodanike komiteede töös jne. Anne kõige viljakamad tööaastad on seotud hoonega, mis asub 1.Mai pst 5 (praegune Tapa Muusika- ja Kunstikool), sest enne viimast ümberkolimist oli just see maja väga pikalt raamatukogu asupaigaks. Mälestuspinkiga valisime sellise, et istu ja näeb seda kunagist haridusseltsi hoonet, mis Tapa linnale ja tema inimestele on läbi aegade tähtis ja südamelähedane olnud.

RAAMATUKOGUS TOIMUB

**Bálint Pörneczi
"Figuurid"****Tapa Vallaraamatukogu 1. korrusel
(avatud 12 novembrini)**

Fotonäitus „Figuurid“ on aastaid Ungaris pressifotograafina töötanud ja nüüd Prantsusmaal elavalt ja töötavalt fotokunstnikult Bálint Pörneczi. It ta töötab põhiliselt nutitelefoniga, tehes tänaval silmatavatest huvitavatest tegelastest pilte, mida hiljem töötleb.

Ise räägib ta Fotoseeria „Figuurid“ kohta järgmist: „Mind valdas läbipõlemistunne ja tundsin, kuidas ma Budapestis end enam teostada ei suuda. Pildistasin iga päev üht ja sama, teadmises, et mu pildid jõuavad homme koos eilse ajalehega prügikasti. Seepärast võtsin vastu otsuse alustada uut elu Prantsusmaal. Alguses olin lehekandja, seejärel hakkasin tööle ühe kohaliku ajalehe juures. Selle kõrvalt hakkasin aga üha rohkem mobiilefoniga pildistama, mis aitas uuesti sisendada fotodes peituvat elurõõmu, mida olin tundnud siis, kui kunagi pildistamisega alustasin.“

Fotonäituse vahendas Liszti Instituut – Ungari Kultuuri Keskus Tallinnas.

Tule ja tutvu piltidega!

**Lugemispidu Tapa
raamatukogus**

Lea Oja,
Tapa Gümnaasiumi klassiõpetaja

Selle aasta kevadel, peale õppaasta lõppu, jätkas Tapa vallaraamatukogu taas kord suvelugemisega, kus osalesid ka Tapa Gümnaasiumi algklasside õpilased. Tegemist oli sõbraliku ja innustava vőidulugemisega. Innukateks lugemisklassideks osutusid 3.a (118 loetud raamatut), 2.a (66 raamatut) ja 4.a (50 raamatut).

Õpilased kutsuti üllatuseks raamatukogu korraldatud lugemispeole. Pidu toimus õues, kus meid võtsid eemalt lehvitud vastu raamatu „Le-

patriinude jõulud“ tegelased – kaks lõbusat lepatriinutüdrukut. Lisaks erinevatele mängudele said lapsed koos lepatriinudega ehtida jõulukuuske ja süüa piparkooke. Aitäh lepatriinu Ellele ja lepatriinu Andreale, kes viisid meid juba sügise hakul müstilisele ning lõbusale jõuluseiklusele! Koolimajajõudes hakkasid lapsed kohe arvutama, kui palju peaks igaüks suvel raamatuid lugema, et uut peokutset saada.

Kutsume kõiki lugema huvitavaid raamatuid. Suvelugemise projekt on nakkav. Lagedes tekitib isu!

Tänulikud Tapa Gümnaasiumi 2.a, 3.a, 4.a klassi lapsed ja nende klassijuhatajad.

**Sirje Reinula,
Jänera raamatukoguhoidja**

24. septembril kogunesid loodushuvilised Jänera vana vesiveski õuele, kus veski pererahvas Ranno ja Maria Kübar meid tervitasid ja tutvustasid oma tulevikuplaane „Kodujõe päev“ tulnud inimestele.

Soodne sügisilm lubas veski seintel näidata fotokonkursile „Minu eriline kodujõgi“ saabunud jõefotosid. Kohalike inimeste hulgas tekitas aga elevust teinegi näitus, Jänera Muuseumi fotokogust pärilt ajaloolised jäädvustused Jäniõe teekonnast läbi aja ja Jänera küla.

Päeva läbiviija, Jürgen Karvak, magevee-elustiku ekspert ja Eestimaa Looduse Fondi liige, oli kutsunud esinema Ester Valdvee, harrastusornitoloogi ja orhideede asjatundja, kes rääkis oma linnu- ja taimevaatlustest Jänera looduses. Meie ümber on sellist mitmekesisust, mida kiirel jalutusringil näha ja kuulda ei oskagi. Jürgeni abiga saime selgemaks vooluveekogude toimimise Jäniõe ja Veski paisjärve näitel ning koos keskkonnapsühholoogi Grete Arroga mängisime ja arutasime läbi erinevaid variante jõe algse sängi taastamise stsenaariumidega. Kõlama jää mõte, et selliseid suuri muudatusi ei teostataks ilma kohalikke elanikke kaasamata.

Elevusega sõitsime seejärel Aegviidu taha, Krani kanti, Jäniõe uht-lammimetsa vaatama. Meile avanes imeline vaatepilt: jõgi oli kiire vooluga, selge ja energiline. Salapärane taimestik jõe kaldal ja kõrguvad puud nende kohal lõid tunde, et oleme sattunud hoopis ürgsemasse keskkonda. Kalade teadusüügi käigus saime vaatlemiseks akva-

„Kodujõe päev“ Jäniõel

Loodushuvilised said Jänedal nii loodusteadmisi kui ka häid emotioone,

Foto Niko Maksimenko

riumisse erinevaid kalu – jõeforelli, ojasilmu, lepamaimu, trullingu ja keda kõike veel. Uskumatult rikkalik valik. Laanesõnajalgade ja humalate vahel, jõemündi aroomipahvakutes tutvustas Iris Reinula meile seda taimerikkust, mida haruldases uht-lammimetsas kohata võib. Väljasöödu teine pool viis meid aga Jänedale, Pirsu küla piirkonda, vaatama jõe ülemjoosku. Sealne veevool oli aga nukralt laisk ja hagune. Saime Jürgeni jutust selle vaatepildi põhjustele selgust.

Tagasi veski juures, ootas meid Gigi Abram oma ahjusooja üllatuskringliga. Sealsamas, paisu aluses jõesopis saime teaduspüügi käigus veel ahvenat ja haugi, luukaritsat ja voldlast uurida. Kalade akvaarium ja mikroskoop olid kohale tulnud väikestele kalahuvilistele väga ligitõmbavad.

Jätkasime oma arutelusid, kuni olid selgunud fotokonkursi rahvahääletuse tulemused.

Üldarvestuses tuli esikohale Reet Vahtrik fotoga „Udune öhtu jõe kaldal“. Teine ja kolmas kohat kuulusid jänedalaste, Ain Palosoni „Üle silla“

ja Jane Vaariku „Jänedal asuv Jäniõe haru“ fotodele. Noorte arvestuses said kõik kolm osalenut vördselt hääli: Andre Vahtrik „Puurmani sild, Pedja jõgi“, J. Ustav „Jõululaupäev jõeharju“ ja J. Ustav „Kaheköne Emajões“.

Jõehuviliste seltskond arvas, et saime sellest päevast nii loodusteadmisi kui ka häid emotioone, meile kõigile läheb ju koduümbruse käekäik väga korda. Jürgen Karvak pani idanema mõtte kevadisest jõetalgutest, mille käigus võiks paigaldada oktest punutud paunakesi sirgelt kulgevesse jõesängi vee elustiku parandamiseks.

Veski seintel olnud konkursifotod, samuti ajaloolisi muuseumifotod ning eraldi näitust „Jäniõgi“ saab sel sügisel näha Jänedal lossis ja raamatukogus.

Vana vesiveski pererahva tegemisi ja tulevikuplaane võib uurida MTÜ Jänera Möisa Vesiveski kodulehel ja Facebookis ning miks mitte ka tulevikus järgmistel kokkusaamistel kohapeal.

Kodujõe päeval osalenute nimel, suur tänu korraldajatele, kõigile kaasajajatele ja -mõtlejate!

Täna ma loodan teie peale!

**Ere Käärmäa
Tapa Vallaraamatukogu**

Oleme ikka aeg-ajalt raamatukogu tegemistest ja plaanidest kirjutanud, kuid seekord teeks teisiti, vahetaks veidi vaatenurka. Me pole kunagi rääkinud sellest, mis raamatukogurahvale igapäevaseslt röömu teeb ja hea tuju tekitab.

Need on meie toredad lugejad, kes vahel meelega, vahel ise seda teadmatahtmata tekitavad mõnusa tuju.

Näiteks korraldavad nad meile püsimesülesandeid, kui klient soovib mingit kindlat raamatut, kuid algandmeid teaviku tuvastamiseks on vähe. Vahel on selleks kaanekujunduse kirjeldus või kaheldav osa pealkirjast või mõningane info sisu kohta. See on väga põnev arvamine, sest isegi, kui me ei suuda soovitud raamatut tuvastada (no vahel harva seda juhtub), leiame otsimise käigus asenduseks küllaga huvitavat lugemismaterjali. Laste puhul muidugi nii lihtsalt ei lähe, sest nendel on ikka kindlalt vaja seda raamatut, mis „õpetaja ütles“. Ja siin peab raamatukogutädi olema kui maailma parim detektiv ja nutikate küsimuste abil tuvastama otsitava raamatut. Üks eriti äge küsitlus lõppes Eno Raua raamatuga „Lugu lendavate taldrikutega“, mille peale laps hüüdis silmade särades: „Oli jah midagi köögiasjast!“

Või tuleb lugeja, tagastab oma

raamatud ja jäab siis nõutult seisma: „Pea on kohe tühi, midagi küsida ka ei oska. Täna ma loodan teie peale...“ Selline avaldus on nagu vesi raamatukoguhoidja veskile, sest nüüd saab ta, nagu parim müügimees, pakkuda kõike head ja huvitavat, mis riitulitel lugemist ootab!

On teada tõde - kui raamatut läbi lugeda ei jõua, siis võib alati pikendust küsida. Paneb ikka muhelema küll, kui postkastis kiri, mis teatab: „Seltsimehed, mul sai aeg täis 06.06. aga hoiatuse sain alles 8.-ndl, tagantjärgi... Kuna aga viibin hetkel Kanaari saartel, siis otsekohale tulla ei saa, kuid homme kell 11 on teie raamatud tagastatud.“ Või „Kuna kogu vaba aeg kulub võitlusele parasiitidega: kärbsed, säased, sipelgad ja parmad, pole aega lugeda, paluks pikendust.“

Raamatukogu saabab raamatukoguhoidjat 24/7. Pole mingi haruldus, kui poes kuuled selja taga heledat lasephäält, kes teatab: „See tädi on raamatukogust“. Noh, selle peale lükkad selja sirgemaks ja paned kiirelt oma ostukorvi paar-kolm sellist asja, mida kogu maailma tervisenõustajad tuliselt heaks kiidaksid, et nagu heaks eeskujus või nii.

Öeldakse, et eestlased on kinnised ja tusased, ei kipu oma mõtted avalda ma, saatides siis veel midagi ilusat ütlema. Usun, et koos kliima soojenemisega on oluliselt sulama hakanud ka eestlase tõsine meebleaad. Seda tunnetame

igapäevaselt, kuid peale koroonapiiranguid, kui lugejad võisid jälle vabalt raamatukogus käia, siis küll avaldas iga teine klient kõva häältega oma röömu:

„Kui hea, et te olemas olete!“, „Minu elu algas täna! Saan jälle raamatukogusse tulla!“

„Minu koeral oli ka väga hea meel, et sai raamatukogusse tulla. Talle ei meeldi, kui ma e-raamatut loen.“ „See on super, et te taas avatud olete. Ma nii igatsetsin raamatut järele!“

Ei jõua kokku arvata neid kodusadade õunu-ploome, mis üle laenutusleti on ulatud või lilli, tähtpäevadeks ja ka niisama, röömuks. Loetelu saab pikk ja kirju, kui veel lisada siia kommid, mesi ja sai ning stiiliselt ajalehepaberisse keeratud kuivatatud kala. Need soojasüdamega tehtud kingid tekitavad meis samasugust soojust, sest kinke tehakse ju ikka neile, kellest hoolitakse.

Järjekordne klient, olles oma raamatud kotti pakkinud, jäi vaatama kunstikooli täiskasvanute rühma tööde näitust. Ilusad pildid tekitasid mõtted, mida siis jagas raamatukoguhoidjaga. Lõpetas oma jutu tõdemusega, et Tapa raamatukogu on üks rahulik paik, kus võib ennast vabaks lasta ja imeliselt tunda, et ta lihtsalt röömustab, et selline koht on olemas.

Sellised hetked on meile ülimalt kallid. Aitäh, meie armsad lugejad, et teete meile röömu, hoolite meist, hoiate meid ja veel – et loodate meie peale.

Tapa gümnaasiumi abituriendid Tapa linnakalmistul Imastu invaliididekodu matmispaika korrastamas.

Foto Elle Lepik

Aitäh Tapa gümnaasiumi pärandivaderitele

Elle Lepik
Pärandivaderite projektikoordinaator

Pärandivaderite algatus tegutseb Eestis alates 2015. aastast ning selle eeskujus on juba kakskümmend aastat tegutsev ja Norra kultuuripärandifondi poolt korraldatud sarnane ettevõtmine Norras. Algatuse eesmärk on tutvustada kooliöpilastele nende vahetus koduüümbruses kultuurilooliselt olulisi paiku, kuid mis veelgi olulisem – pakkuda lastele ja noortele võimalust talgute korras omalt poolt panustada nende püsimaajäämisesse. Pärandivaderid tegutsevad kõikides maakondades üle Eesti ning läbi aastate on kaasa lönud ligi 60 kooli. Objektide valik, kus õpilased on oma abistava käe ulatanud, on väga mitmekesine – mõisapargid, kirikuaiad, tundud kultuuritegelaste sünnikodud ja mälestuskivid, hiied ja ristimetsad.

Kutsusime sel sügisel Tapa gümnaasiumi 12. klassi õpilased appi korrastama Imastu invaliididekodu matmispaika, mis asub Tapa linnakalmistul. Talgute eel tegime koos muinsuskaitseameti Lääne-Virumaa nõuni Kadri Lepiku ja Mirjam Äbeliga ning skulptuurikonservaator Isabel Aaso-Zahradnikovaga väikese ringkäigu. Tapa linnakalmistul saavad kokku hauakujunduse eri etapid ja erinevate rahvuste iseloomulikud kalmistukultuurid, asutatud on see 1920. aastail. Siin on huvitavaid näiteid nii metalli- kui kivistöö meistrite

tööst, eriti omanäolised on raudtee-linnale omast materjalist – raudtee relssidest – ristid.

Imastu invaliidide kodu rahula on viimseks puhkepaigaks Imastu mõisas tegutsenud sõjainvaliidide kodu asukatele. Invaliidide kodus oli nii Vabadussõja kui ka Esimese maailmasõja lahingutes vigastatud sõdureid, asutati see 1920. aastal. Suurejoonelise betoonist valatud aia ja kõrge hauasamba kõrväl on raiutud pühakirja sõnад ja betoonist välispärde postidele on uuristatud sõdurivärsid. Tekstid muutusid täielikult loetavaks alles peale seda, kui gümnaasistid olid need sambast puhasanud ja ära pesnud.

Õpilased koostasid oma tegemiste kohta ka tööde aruande, mis läheb muinsuskaitseameti arhiivile. Selle käigus tegid noored tänuväärse töö matmispaija mõõdistamise ja tekstide ülestähendamisega, neid andmeid muinsuskaitseametil veel ei olnud. Kahele kaldu valatud betoonplaatide hauasamba kõrväl on raiutud pühakirja sõnad ja betoonist välispärde postidele on uuristatud sõdurivärsid. Tekstid muutusid täielikult loetavaks alles peale seda, kui gümnaasistid olid need sambast puhasanud ja ära pesnud.

Kalmistu heakorra eest vastutav asutus Tapa Vallahooldus kostitas täntüheks õpilasi maitsvate kringlitega. Juhataja Lembit Saart sõnas, et idee invaliididekodu matmispaika korrastada on tal südamel olnud juba paar aastat. Tal oli väga hea meel, et õigete inimestega rääkides õnnestuski jouda abivalmis noorteni. Aitäh Tapa gümnaasiumi abiturienditele ning ajalooõpetajale Maie Nõmmikule panuse eest kodukoha kultuuripärandi hoidmisel!

Muinsuskaitsenõunik Kadri Lepik andis tulevikus soovituse, et Tapa koolide õpilased võiksid linnakalmistu ajaloole uurimistööde teemaks võtta. Ringkäiku ette valmistades tuli välja põnevaid infokilde näiteks vanadest ajalehtedest, ent ühteks kokku kogutud ja süsteemiseeritud materjali eest oleksid nii Tapa muuseum kui muinsuskaitseamet väga tänulikud.

Pärandivaderite projekti toetavad muinsuskaitseamet ja rahvakultuuri keskus.

Selle aasta tegi eriliseks esmakordsest käivitunud lugemisbingo, mille eestvedajaks oli

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu. Lugemisbingo eesmärk oli teha lugemine mänguliseks ja mitmekesiseks. Tamsalu raamatukogus oli bingos osalejad nii täiskasvanute kui ka laste poole pealt. Piletid oli täiskasvanutele nelj ja lastele kolm variandi. Nii mitmedki osalejad mängisid läbi erinevad piletivariandid, sest teemad olid loomingulised ning head kirjandust leidub riilulitel piisavalt. Mõnusaid lugemiselamus!

Sügis Tamsalu raamatukogus

Ira Kasekamp
Maire Pütsepp
Tamsalu raamatukogust

Peagi on uksele koputamas pikk ja pime aeg. Nüüd saabki mõelda, kuidas tubastele sügis- ja talvekuudele vastu minna. Kuna oli hea lugemiskraami täis aasta, siis võib sukuldu raamatute maailma. Meie raamatukogus leidub mitmekesine valik nii kohalike kui välisautorite lasteraamatuid. Viimaste aastate populaarsemateks teosteks on Anti Saare ja Ilmar Tomuski väikesed

vimkaga raamatud.

Kenasti on kanda kinnitanud „Lugemisisu“ programm lastele, millega oleme liitunud tänu Lastekirjan-duse Keskusele. Sel sügisel alustame kolmandat korda ning nagu tavaks, ülesanded lugemispäis ja raamatute soovitusnimikirjad on pisut erinevad, ka teematundides on uuendusi. Siin ootame abi ka lapsevanematelt, sest on ju teada, et lugemishuvi saab ikka alguse kodust. Koostöö kooli ja lasteaedadega on meile alati suureks toeks olnud ning loodame, et ka sellel hooajal rühime rõõmsalt edasi.

Südamlikud õnnesoovid ja tugevat tervist väärkas eas sünnipäevalapsele!

Foto Pille Eevardi

Hilje Pilv – 100-aastane juubilar

Helgi Tikerperi,
Hilje Pilve tütar

Minu ema Hilje Pilv sündis 2. oktoobril 1922 Tamsalus taluniku peres Jaani ja Miili teise lapsena, enne teda oli perre sündinud perepoeg Alfred. Alfredi elute viis teda peale lapsepõlvle esiti Saksa sõjaväkke ning seejärel Venemaale.

Hilje lapsepõlv mõõdus isa Jaani poolt ehitud kodus ning koolihariduse sai Hilje Uudeküla külakoolis. Peale Uudeküla külakooli lõpetamist töötas Hilje Tamsalu kauplustes müüjana. Teise maailmasõja aastad mõõdusid samuti Tamsalus, kuid 1949. aasta märtsiküditamine, pööras noore naise ja tema vanemate senise elu pea peale. Hilje viidi koos vanematega tapirongiga Venemaale Krasnojarski kraisse asumisele.

Siberis asumisel olles surid Hilje vanemad. Juba üks olles kohtus Hilje oma armastusega ning abiellus. Hilje ja Arvo abiellust sündsid poeg Heino ja tütar Helgi.

1958. aastal saabus vabanemine ja naasmine Eestisse, Tamsalusse vanematekoju. Jätkus elu Tamsalus, laste kasvatamine ja töökohad Tamsalu viljahoidlas ning hiljem Tamsalu immutustehases kuni 1987. aastani, kui joudis kätte aeg pensionile jäädva.

Pensionipõlve veetis Hilje oma lapsepõlve kodus, toimetades koduaias ning käsitoöd tehes senimaani, kui tervis ei võimaldanud enam kodus üksi hakkama saada ja tuli Imastu Hooldekodusse elama asuda.

Lisan siinkohal, et Hilje poeg Heino on siit ilmast lahkunud, kuid Heinol sündis abielust Sirjega tütar Heidi, kellel on lapsed Joel ja Jakob. Minul omakorda on abielust Toomasega sündinud lapsed Tarmo, Kaido ja Kaidi. Lapselapsi kokku kolm: Kaidil tütar Cassandra ning Kaidol türed Lisandra ja Laureta. Seega on minu emal tänasel päeval kokku viis lapselapselast.

Südamlikud õnnesoovid ja jätkuvalt tugevat tervist Tapa vallas elavale 100 aastasele sünnipäevalapsele Hilje Pilvele ka Tapa Vallavalitsuse poolt!

Harri Allandi tegi kingituse Tapa Vallaraamatukogule

Ere Käärmäa
Tapa Vallaraamatukogu

Tapa muuseumi rajaja ja kauaaegne juhataja Harri Allandi on läbi elu olnud täpne mees. Selline, kes asju ei tee uisa-päisa, vaid ikka nii, kuis kord ette näeb ja nagu õige on ning et seeläbi tehtust ka hiljem teistel kasu võiks tõusta. Nii ma mõtted mõlgutasin, kui silmitsesin laual kõrguvat albumite virna, igal neist korralik siuseletus juures. Harri Allandi kinkis

Tapa raamatukogule 20 pildialbumit, mis käsitlevad tema reise üle Eestimaa. Muuseumitöötaja täpsusega on piltidele lisatud viitavad tekstit, nimed, arvud ning seeläbi on albumite saatud justkui omalaadsed teatmeteosed. Igatahes raamatukogu näituseriilitele on mitmekesist pildimaterjali oodata ja kõik need, kellel vähgi huvi, võivad nende albumitega tutvuda, sest siit saab mõtted ja inspiratsiooni juba oma käikude ja reiside planeerimiseks. Suur tänu Harri Allandile.

KARTUL SIMUNAST

TELLI KARTUL KOJU!

‘51942122

võrgus 30 kg

kartuliring kord kuus!

f KARTUL SIMUNAST

WWW.KARTULIPEALINN.EE

Hetk töötaa toimetamistest

Foto Anne Kraubner

Robootikatund Aafrikasse

Villi Varblane
Tamsalu Gümnaasiumi
haridustehnoloog

Aprillis alustasid kolm Aafrika väikeriigi eSwatini kooli robootikahuviringidega. Endise Svaasimaa robootikaõpet piloteeritakse eSwatinis UNESCO Eesti ja eSwatini rahvuslike komisjonide koostöö raames.

Parafraaserides klassikuid, siis - kui mina Tamsalu Gümnaasiumi jõudsin oli robootikaõppre projekt eSwatinis juba tubli pool aastakest kestnud. Projekti koordinaator õpetaja Anne Kraubner kutsus mu klassiruumi ja ütles, nüüd selline lugu, et tuleb sõpradega Aafrikas robootikatund teha. Saab näha kuidas õpingud on edenenuud.

UNESCO vabatahtlikuna robootikaprojekti käivitamise juures olnud

Meelike Terasmaa kaudu sai kohtumise aeg kolme kooliga kokku lepitud ning 4. oktoobril oligi eSwatini rahvas kenasti Zoom-i vahendusest lehvitas ja robootikakomplekte näitamas. Meite pool 3. klasside robootikaringi lapsed ning juhendajad Velle Taraste ja Karmen Freienthal samuti valmis Lego klotsidega toimetama.

Internetivahendusel sai üheskoos koostatud Lego Spike Essentials robootikakomplektidega mudelid ja neile programmidega elu sisse puhutud. Vastaspoleel käis kibe toimetamine. Oli näha, et robootikaõpe on eSwatinis kanda kinnitanud ja oodataks uusi väljakutseid lisaks olemasolevatele õppematerjalidele.

Lepiti kokku, et sarnane töötuba tuleb kordamisele ning sedapuhku pööratakse rohkem röhku programmeerimisele ja juba nõks suurematele väljakutsetele.

Pikter Grupp OÜ

müüb 3m ja lõhetud küttepuid.
Kuvi ja tooreid, erinevad liigid, pikkuses 25- 60cm.
Saadaval ka puit- ja turbabriketti, pelletit ja kivisüsi.
Lisaks pakume liiva, killustikku, sõelmeid, sõelutund mulda.

Küsi julgelt infot! Tel 5013862, e-mail: pikter@mail.ee
Teenustena: transport, multiftkonteinerite rent ja kaeveteenus

TIDRIKU PUIT OÜ

Ostame:

kasvavat ja virlastatud võsa
looduskaitsealuseid kinnistuid

raiejaätmeid

raieõigust

Pakume:

kravide puhastamist
väljaveoteenust
lõikusteenust
metsamaterjali vedu

Müüme:

küttepuid

Fonefon: 53854412

E-mail: tidrikupuit@online.ee

tidrikupuit.ee

Sada noort osalesid tantsutrennides, arendasid koostööd ja leidsid uusi sõpru.

Foto Lisanne Lindre

Tamsalu Tantsulaager 2022

Lisanne Lindre

Tamsalu Tantsulaager toimus sel aastal 30. juulist kuni 7. augustini ning kokku tuli laagrisse taaskord sada noort Tapa vallast. Tantsulaagris said noored osaleda tantsutrennides, kus neile õpetati tantse ning erinevates õhtustes tegevustes, kus nad koostööd arendasid ja uusi sõpru leidsid. Sel aastal leidsid aset sellised tegevused nagu näiteks playbox, võileivavõistlus, orienteerumine, moeshow, filmiõhtu ja fotojaht.

Selle aasta tantsulaagri teemaks oli Eurovisiooni tantsuvõistlus, mis oli inspireeritud igal aastal toimuvast Euroopa suurimast lauluvõistlusest Eurovisioon. Tantsud olid valitud erinevate aastate Eurovisiooni laulude hulgast ning iga tantsurühm esindas kahte riiki. Võib ka öelda, et tegemist oli ühe vägevaima tantsulaagri kontsertiga.

Tantsulaagri peakorraldajad Eliise ja Lisanne Lindre: „Tamsalu Tantsulaager on muutunud iga aastaga meie piirkonnale olulisemaks ja praegeks koosneb selle meeskond sada protsendiliselt noortest. Peakor-

raldajad, treenerid, vabatahtlikud, lavastajad, heli-, valgus- ja videoteknikud on kõik noored inimesed Tapa vallast ja selle ümbrusest, mis muudab selle veel erilisemaks. Siinkohal soovime eraldi tänada meie meeskonda, Kadri Kaske ja lauluklassi ning heli- ja valgustehnikut Kerdo Vainerit, kes andsid koos esinejate ja lavastusega pealtvaatajatele töesti väga meeldejääva kontserdi. Loodame järgnevatel aastatel süstida meie valla noortesse veel rohkem teotahet ja säre silmadesse, et iga aastaga aina ägedamaks kasvada. Näeme juba suvel!“

37. Porkuni jooks

Priit Hunt, Tapa Valla Spordikeskuse direktor

24.09. toimus Porkunis järjekorras juba 37. rahvajooks, mis on Lääne-Virumaa jooksusarja kümnes etapp. Kokku, koos tillujooksuga, oli osalemas ligi 190 liukujat, millega protokolli said aja kirja 164 osalejat. Meeste põhijooksul võttis esimese koha Maito Hermsalu ajaga 00:21:52 ning naistest oli kiireim Marit Hiiemaa ajaga 00:24:53. Kokku oli võistlusklasse 22. Jooksu soojendas Tamsalu kultuurimaja tantsurühm 154R. Pärast mõneastast pausi tõime tagasi ka bussiliini, mis töi ja vii huvilisi.

Jooksu korraldaja Tapa Valla Spordikeskuse direktor Priit Hunt tätab jooksusarja sponsorpartnereid kelleks on: Akvile, Vytautas, Eesti Pagar, Virol, Talukartul. Porkuni jooksu toetavad Saku, Merti grupp, Tapa vald ja

Enne jooksu aitas soojendust teha tüdrukute tantsurühm.

Foto Stanislav Grebenjuk

Tapa Valla Kultuurikeskus. Tänusõnad lähevad ka jooksusarja korraldajatele ja toetajatele: MTÜ Huviklubi Nelson, Eesti Kultuurikapitali Lääne-Virumaa Ekspertgrupp. Samuti täname vabatahtlikke: Mare Järv, Krista Lepik, Raimond Paist, Maret

Väär, Kaiu Pöldmaa, Silvi Kamla, Anu Raudvee, Liia Alling, Karin Klaasimäe, Evgenija Veihermann ning Stanislav Gebernjuk.

Sarja järgmine ning ühtlasi viimane etapp 3. Võsu sügisjooks toimub 16.10.22

ARTICARD

TEIE TURVALISUS – MEIE VÄLKUKUTSE

Otsime valve ja turvatöötajaid.
Vanus al.19, hea füüsiline vorm. Eesti keel nõutav.
55569021,info@articard.ee. Asukoht Betooni 3, Tamsalu

Väljavahi tee 5, Tõrremäe (Põhjakeskuse kõrval)

**AVATUD
IGA PÄEV**

Sõiduauto al. **25.-**

5358 9999

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

Noorsootöötajate õpiränne Norras

Regiina Kaima
Noorsootööspetsialist

Tapa valla noorsootöötajad osalevad koostöös Järva ja Rakvere valla noorsootöötajatega Erasmus + projekti „Noorsootöötajate õpiränne Norras, Trondheimis“, mis toimus 22.-26. augustil.

Õppetöö eesmärk oli näha ja mõista, kuidas on Norras korraldatud noorsootöö ja erialane haridus. Kogeda, millised on tingimused, kus noorsootööd tehakse, õppida mõistma ja aktsepteerima erinevaid kultuurilisi erinevusi ja mitmekesisust. Lisaks kogeda praktilisi aktiivõppetöödeid, mida noortega töös kasutatakse.

Päevad olid tihedad ja mitmekesised. Vastuvõtjaks oli Kristen videregande skole Trondelag, kus meile tutvustati Norra haridussüsteemi ja sealse gümnaasium laste- ja noortetöö eriala õpet. Selgus, et Eesti ja Norra noorsootöö on veidi erinev, näiteks meil on võimalik õppida noorsootööd ülikoolis bakalauruse ja magistri tasemel, kuid Norras on võimalus ainult kutseõppes ja seal edasi tuleks omandada kraad lastekaitse, eripedagoogika, sotsiaaltöö või teisel erialal.

Koos laste- ja noortetöö esimese aasta õpilastega saime küllastada kõrval asuvat kultuurikeskust, kus asus Noorteklubi Enter, seal saime mängida erinevaid mänge ja teha võistlusi.

Peale selle kohtusime ja vestlesime Tillerbyeni vabatahtlike keskusega. Küllastasime ka kahte noorte ja perede tugikeskust, mille eesmärk on teha tööd nende peredega, kus noortel on tekkinud raskused toimetulekuga (nt koolikohustuse täitmine, toitumishäired, narkootiliste ainete tarbimisega jne.) Sealsed tugisüsteemid on väga head, piisavalt tihedad ja pikad, et aidata noortel naasta tervetena ühiskonda.

Väga olulise lisaväärtuse andis õpirände kohtumine Kesk-Norra Eesti Ühingu liikmetega, kes on

Norras on populaarne õuesõpe, matkad nii maastikul kui ka mägedes.

Foto Regiina Kaima

toetanud Eesti hooldussüsteemi kui noorte ja laste tööd tervelt kolmekümne aasta jooksul. Peamiselt on seda tehtud Tapal ja Narvas, kuid aastaid tagasi ka Paides. Meid, noorsootöötajaid juhtis imetore giid Piret Purdeko-Tomingas, kes oli abiiks ka suhtlemisel Norra ja Eesti inimeste vahel.

Õpiränne andis nii hulgaliisi ideid ja mõtteid noorsootööprojektideks kui ka tihedaks koostööks. Peamine mida noorsootöötajad endaga kaasa võtsid oli teadmine meeskonnatöö olulisusest ning sellest, et üheskoos saab õpitud teadmisi aktiivsel kasutada. Ühiselt mõisteti, et ühe olulise väärtsuse ja tulemuse kogukonnatöös annab põlvkondade vaheline koostöö, kus õppimine toimub vanemalt noortele ja noortelt vanematele.

Nendeks olid erinevad mitteformaalõpet toetavad tegevused ja meeskonnamängud. Tore oli kogeda, et töös laste ja noortega kasutatakse Norras igati ära võimalusi viibida õues. Väga populaarne on igasugune õuesõpe, matkad nii tasaselmal maastikul, kui ka mägedes, "lisas Lisanne.

Kokkuvõtlikult on projekt tulenuseks, et Tapa, Rakvere ja Järva valla noorsootöö sisu kõnetab noori ning noorsootöötajad on oma töös rohkem motiveeritud ja omandavad valmisoleku ennast arendama. Peale selle toimub aktiivsem koostöö ja julgetakse algatada rohkem uusi rahvusvahelisi projekte.

Eakate ekskursioon Sillamäele ja Toilasse

Sirje Luik

Tapa Vallavalitsus korraldas rahvusvahelisel eakate päeval ekskursiooni. 1. oktoobri hommikul vurasid kaks bussi koos eakamate inimestega Jänedalt, Lehtsest, Tapalt ja Tamsalust otse Sillamäe poole. Sillamäe on linn, kus on säilinud nii täiuslik stalinistlikus stilis arhitektuuriansambel.

Grupp jagunes kaheks: üks bussitäis inimesi läks Sillamäe muuseumi, teine Sillamäe Kultuurikeskusesse. Meie gruppi eakad läksid esialgu Sillamäe Kultuurikeskusesse. 1949. a. ehitatud Sillamäe Kultuurikeskuse hoone on tunnistatud arhitektuurimälestiseks, mis on nii seest kui väljast säilitanud eelmise sajandi 40.-50. aastate stalinistliku stiili arhitektuuri. Muljetavalday oli fuajee ja sealsed

kõrged sambad, kontseraal ja hoone keldrikorruse pommivarjend, kus oli ekspositsioon, mis on pühendatud linna nõukogude aegsele perioodile.

Pärast kultuuripalee küllastust jalutasime Mere puiesteel ja laskusime alla mööda trepistikku mere äärde, kus keskseks elemendiks on ajalooline lehtla. Merekaldal saab nautida kaunist rannapromenaadi, kus laste mänguväljak, puhkamiskohad, istumiskohad, lõkke – ja grillikohad ning puitterasid platvormid.

Peale jalutuskäiku rannapromeneadil läksime Sillamäe muuseumi. Minule meeldis püsinaidus kivimitest ja mineraalidest ja ekspositsioon „Muusikalaegas“, kus oli erinevaid keel-, puhk- ja lõõtsapille. Muuseumis sai oma teadmisi laiendada 50-ndate aastate toas ja tutvuda Sillamäe ajalooga.

Teiseks peatuskohaks oli Ida-Viru-

maal, kaunis Pühajõe ürgorus Toilas asuv Oru park. Jalutasime giidiga ringi hooldatud pargis, kus oli näha erinevaid puu- ja põõsaliike. Näiteks seisime mandžuuria pähklipuu all, imetlesime pärnaalleed, siberi seedermändi, suhkrukaske jne. Vaapustava elamuse saime virtuaalretkel kui ajarännak viis meid aastasse 1938. Nägime Toila Oru presidendilossi ja lossiaeda, lossi söögitudba aurava kohviga, pääkesetõusu,loodust ja kuulsime linnulaulu. Kõik see oli väga hinge liigutav.

Koduteel peatusime veel Valaste joa juures, mis on oma üle 30-meetrise veeseinaga Eesti kõrgeim, mis asub Ontika pankrannikul. Selle aasta kuuma ja kuiva suve tõttu oli Valaste joa vesi küll kadunud, aga ilus oli ikkagi.

Eakate nimel tänan huvitava ja sisutiheda ekskursiooni korraldajaid.

**12. NOVEMBER 2022
KELL 13.00-16.00
TAMSALU SPORDIKOMPLEKSIS**

ISADEPÄEV PEREGA

**13.00 VÄIKESED TANTSIJAD
SIPSIKU VÖIMLEMINE
TÖÖTOAD KOOS LAPSEVANEMAGA
VÖISTLUSED BATUUTIDEL**

**14.00 AKROBAATIKA TÖÖTUBA ÖHKKMATIL
KOOS ISAGA - JUHENDAB IMRE LIIVAK
MEISTERDAMINE
VÖISTLUSED PEREDELE**

**AVATUD KOHVIK
KIRSIMARI**

Isadepäeva pakkumine:
Üritusel osalejatel ujula pääse poolte soodsam, 12.-13. november.

TAPA VALLA KULTUURIKESKUS
TAPA VALLA SPORDIKESKUS
Lilli

**OLED OODATUD
HALLOWEEN'I
ÖHTULE**

**TAMSALU KULTUURIMAJJA
31. OKTOOBRL**

**18.00-20.00 HALLOWEENI TEEMALISED
TÖÖTOAD LASTELE**

**20.00 ÖUDUKAÖHTU NOORTELE
(ALATES 12.0) PILET 2€**

TAPA VALLA KULTUURIKESKUS
TAMSALU

**OÜ ESTEST PR
ostab metsa- ja põllumaad.**

Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

HINDPERE OPTIKA

**31. oktoober alates 10.00
TAPA ARENDUSKOJAS**

**02. november alates 10.00
TAMSALU KULTUURIMAJAS**

Etteregistreerimine (kell 8-16)
telefonil 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised pääkesepriolid

Silmade kontroll 20€, prilliostjale TASUTA!

EESKUJULIK ETTEVÖTE

VALLAVALITSUSE JA VALLAVOLIKOGU INFO

Vallavalitsuse 39. - 41. istungite otsuseid

- Seada sundvaldus Elektrilevi OÜ (registrikood 11050857) kasuks järgmisse kinnisajale:

- Lembitu pst 16 (katastritunnus 79101:010:0790, sihtotstarve 100% elamumaa, pindala 2963 m²);

- Lehtse alevik, Pargi tänav L1 (katastritunnus 79001:001:0322, sihtotstarve 100% transpordimaa, pindala 602 m²).

- Alustada väikehanget „Tapa vallale audiitorteenuse tellimine“ (viitenumber riigihangete registris 254952).

- Tunnistada korteriomandi Sääsetn 4-17, Tamsalu linn, Tapa vald, Lääne-Virumaa (kinnistusregistri registrios nr 4621131) enampakkumine nurjunuks.

- Võrandada Ardi Kasemets'ale Tapa vallale kuuluv korteriomand asukohaga Tamsalu linn,

- Sääsetn 12 korter nr 53.

- Lubada Tapa Valla Köögil osutada toitlustusteenust Tamsalu Gümnaasiumis Eesti Õpilasesinduste Liidu üldkoosoleku osavõtjate perioodil 21.-23.10.2022.

- Volitada Lääne-Viru Omavalitsuse Liitu korraldama avalike arutelude kaudu kõigi huvitatud isikute kaasamine Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2023-2035 koostamisse.

- Kiita heaks Läpi külas Kulli (79201:001:0439) kinnistu 2022. aasta hajasustuse programmi taotlusvooru projekti aruanne „Kulli talu biopuhasti“, kinnitada projekti tegevuskulude maksumuseks 5 037,60 eurot.

- Sõlmida OÜ Palipro ja Tapa Vallavalitsuse vahel sõlmitud lepingu nr 4-2/21/53-1 lisa, millega pikendatakse tööde teostamise tähtaega kuni 31.10.2022.

- Tunnistada riigihanke „Tamsalu jäätmeejamast jäätmete ärevedu ja käitlemine“ edukaks pakkumiseks Eesti Keskkonnateenused AS poolt esitatud pakkumus.

- Tunnistada väikehanke „Tapa valla tänavavalgustuse projekteerimise ja ehitamise omanikujärelevalve“ edukaks pakkumuseks OÜ Tarindiprof pakkumus kui madalaima maksumusega pakkumus.

- Väljastada projekteerimistin nimused Tapa vallas Kuie külas. Rebase kinnistule üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks vastavalt korralduse lisale.

- Nõustuda Tapa vallas Vajangu külas asuva katastriüksuse Tamsalu mnt 28, katastritunnusega 78702:001:0162, jagamisega kaheks eraldiseisvaks katastriüksuseks: Tamsalu mnt 28, Vajangu küla, sihtotstarbega tootmismaa; Loode tn 2b, Vajangu küla, sihtotstarbega tootmismaa.

- Nõustuda Tapa vallas Moe külas asuva katastriüksuse Külaotsa, katastritunnusega 71601:004:0771, jagamisega kolmeks eraldiseisvaks katastriüksuseks:

- Külaotsa, Moe küla, sihtotstarbega elamumaa;

- Moepölli, Moe küla, sihtotstarbega maatulundusmaa;

- Tulba, lähiadressiga Moe küla, sihtotstarbega sihtotstarbeta maa.

- Alustada avatud hankemenetlusega riigihanget „Elektrienergia ostmine Tapa vallale 2023“ (viitenumber riigihangete registris 255726).

- Lageda ehitusteatris teavitust ehitise ehitisregistri koodiga 108016428 (elamu 8-korteriline) ümberehitamisel Tapa vallas Tamsalu linnas Ääsi tn 2.

- Anda kasutusluba aadressil Tapa vald, Jäneda küla, Talli asuvalle Musta Täku Tallile (ehitisregistri koodiga 107016911) kasutamise otstarbel – muu toitlustushoone.

- Väljastada projekteerimistingimused energiasalvesti püsittamiseks Tapa vallas, Kullen-gakülas, Künka (katastritunnus 78701:002:0018) kinnistule.

- Võrandada Tapa vallale kuuluv vara: korteriomand asukohaga Roheline tn 16-32, Tapa linn, (kinnistusregistri registrios nr 3599131), realosana eluruum nr 32 üldpinnaga 36,2 m². Enampakkumise alghind 15 000 (viisteist tuhat) eurot; korteriomand asukohaga Üleviste tn 12-21, Tapa linn, (kinnistusregistri registrios nr 4627831), realosana eluruum nr 21 üldpinnaga 42,3 m². Enampakkumise alghind 10 000 (kümme tuhat) eurot.

- Võtta vastu Tapa valla arenukava 2023-2035 ja Tapa valla eelarvestrateegia 2023-2026 vastavalt lisale.

- Kiita heaks Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2023-2035 ja arengustrateegia tegevuskava.

Uut volikogust

Halduskohtu määrusest tulenevalt tuli volikogul teha mõningaid andmelisi muutusi Tapa valla kaugküttepiirkonna arengukavas. Kaugkütte tavatarbijat need muudatused ei puuduta.

Suuremat elevust ja vaidlusi tekitas päevakorras olnud otsus, millega antaks vallavalitsusele nõusolek korraldada riigihange ja sõlmida leping valla ajalehe Sõnumed trükkimiseks ja küljendamiseks. Valdag osa vallavolinikest olid seisukohal, et ajaleht ei peaks järgmisest aastast jätkama kakskeelsena nagu seni on olnud. Teiselt poolt oli arvamus, et riigikeelt mittevaldavaid vallaelanikke peaks ikka jätkuvalt olulistest valla asjadest ka vene keeles teavitama. Kompromissina jõuti otsuseni, millega anti vallavalitsusele nõusolek kaasata hankesse ja lepingusse lisaks trükkimise ja küljendamisele ka tõlkimise osa. Niisiis jäab vallavalitsuse otsustada,

kas venekeelne lühiinfo olulistes valla elu korraldavates küsimustes hakkab ilmuma lisalehena Sõnumetes, lehe valhel, eraldi jagatava trükisena või mõnel muul kättesaadaval moel.

Et käia kaasas hindade muutustega, tuli teha korrektuure toimetuleku-toetuste osas. Selleks võttis volikogu vastu määäruse „Toimetulekutoetuste määramiseks eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine“. Toimetulekutoetuse kulud kantakse riigi poolt toetusfondi kaudu eraldatavatest vahenditest.

Informatsioonina esitlesid vallaametnikud volikogule tulevikunägemust hariduse arengust vallas, Tapale uue lasteaia rajamise tasuvusanalüüs ning ettepanekuid lähiastatel tulude suurrendamiseks ja kulude vähendamiseks vallas. Sellest kõigest lähemalt saame juba edaspidi rääkida.

VASTULAUSE

Enne volikogu otsuseid ei ole nimekirju ja müügihindu

Selgituseks artiklile „Kas lapsed ja kultuuripärand on kokkuhoiu koht?“, Maie Nõmmik, 6. oktoober 2022, Lääne-Virumaa Uudised

Valdo Helmelaid
Tapa vallavanem

kainestavate numbritega ning muutnud oludega.

Numbritega, mis näitavad elanike arvu vähinemist ja hoonete ülapidamiskulude kasvu. Viimane pedaalituna energiahindade tõusust, millele ei ole kiiret leevedust näha. Aga samuti investeeringutega, mida tuleks teha nende hoonete edasiseks kasutamiseks. Et me piltlikult ei kütaks või ei jahutaks atmosfääri, vaid ikka hooneid endid ja need oleks ilmastikukindlad, energiatõhusad ja kasutajatele mugavad.

Oleme vastakutti oludega, kus töö iseloom ja vajadused on kasvöi 20 aasta taguse ajaga vörreldest muutunud, asjaajamine ja teenused kolinud suures osas veebirakendustesse, ametnikud kodukontoritesse ning senisel hulgal pinda enam ei vajata.

Muidugi on omavalitsuse teenuseid, kus vahetu kontakti vajadus ei kao, näiteks sotsiaalvaldkonnas, aga kas seda korraldada senisel viisil ja samades kohtades – siin on järgmine küsimärk? Näiteks jätkata kontorites, kuhu liipääs on äsja valla rahvaküsitluse põhjal üks olulisemaid puudusi, millega ligipääsetavuse ja energiatõhususe kaasajastamine nõuaks minimaalselt sadu tuhandeid eurosid. Või otsida kulutõhusamaid ja mugavamaid alternatiive valla teistelt pindadel, mõelda ristkasutuse peale, vähimana muuta praegust ruumikasutust?

Kahtlemata on võimalik peita pea liiva alla ja teha lühikeses perspektiivis populaarseid, emotionaalselt mugavaid otsuseid, ehk siis mitte midagi muuta.

See ei tähenda aga muud, kui otsustamise edasiliikumist, seniks aga kasvavaid kulusid valla eelarves. Kulusid, mis senises tempis ei ole jõukohased.

Tösi on ka see, et kulude kontrolli ning kinnisvara kasutamise analüüsiga oleks pidanud tegelema juba varasematel aastatel. Korraga ja palju on kõigile keeruliseks muuta ja emotionaalselt raskem kohaneda, kui jäär-järgult ning omades aega üksikasjalikus analüüsiks ja ettevalmistusteks. Headel aegadel kipub aga kulude lugemine jäärma tahaplaanile, seda näiteks KOV hoonete lõikes ei ole tehtudki. Mistõttu peab neid summasid piltlikult öeldes käsitööna tagantjärgi

tuvastama. See on tehtav, aga nõuab aega. Oleks hea näha dünaamikat näiteks 5-3 aasta vaates, aga ka 2021. aasta oleks abiks.

Tulles minu vastuskirja ajendiks olnud proua Männiku artikli juurde, kinnitan, et mureks vähimati põhjust pole. Jääb üle ainult imestada, kuskohast on tuule tiibadesse saanud käsitus nagu MTÜ Tamsalu Muuseumi Sõprade tegevuseks mõnel alternatiivsel valla pinnal ei jätkuks?

Kogu lugupidamise juures ei jaga ma arusaama, nagu saaks MTÜ tegutseda ainult oma praeguses asukohas. Sealne hoone on küll väärika ajalooga, ent täna-seks seisus, kus vajab täieliku renoveerimist, et oma praegusel aadressil ajaloo- ja kultuurivääriste säilitamine tagada. Veidi utreeritult tuleb iga päeva pööält hoida, et iganenud juhtmestik, läbisadav vihm ja niiskus ei põhjustaks önnetusjuhtumit ning ajalooliste ürikute kahjustumist või hävimist. Mõne tuhande eurose hinnaga sanitaarremont seda olukorda ei muuda. Jagan lugupeetud õpetaja mure ajaloo säilitmise pärast, aga seda kollektiooni praeguste säilitustingimustest johtuvalt.

Jagan ka proua Männiku mõtet valla ajaloopärandi eksponeerimiseks tervikliku kontseptsiooni loomise vajaduse osas. Siin on kindlasti koht, kus kõik valdkonnas tegevad inimesed saavad oma ideid jagada.

Lõpuks otsustab vallarahvas läbi oma esindajate volikogus ja selle komisjonides, kas jätkata muutusteta vaatamata kuludele, kuna „nii on alati tehtud“ ja et „see kontor“ on alati seal asunud või kohanduda muutustega ja kujundada varakasutus eelarvelle jõukohaseks.

Enne volikogu otsuseid ei ole nimekirju ja müügihindu, neid pole mõtet otsida.

Töde on ikka igavam, sellesse süveneme aeganöödvam ja meedias vähem klikke tõotav kui kuulujutt või pahatähtlik tõlgendus. Ning lihtne töde on, et hoonete müügi ja kasutuspõhimõtete peale mõeldakse, aga see saab toimuma ainult volikogu heaksiidul, koostöös kogukondadega ning asutuste ja tegevusette jaoks uute tegutsemiskohtade loomise eeldusel.

Artikel ilmus veebis Lääne-Virumaa Uudised 19. oktoober 2022

Tapa valla Spordikool

kutsub õppima 7–19aastasedid õpilasi

Tamsalu: suusatamine, ujumine, saalihoki jaalgpall, kergejõustik

Tapa: käspall, maadlus, jalgpall, orienteerumine

Jäneda: saalihoki

Kooli astumise avalduse leibab www.tapasport.ee
Info 520 2064, spordikool@tapa.ee

TAPA VALLA KULTUURIKESKUS

Pilet 10€

RETRO PIDU

29. okt 2022 | 20.00-02.00
Tamsalu kultuurimajas

Fotonurk!
Stiilised etteasted!
Kohvik Kirsimari!
Lubatud oma söök ja jook!

Tantsuks Super Stereo

Bronneeri laud: 5308 4299; jaana.saar@tapavallakultuur.ee

TAPA SPORDIKESKUS
14:00 - 15:00 1-4 klass
15:00 - 16:15 5-9 klass

TAMSALU GÜMNAASIUM
17:00 - 18:00 1-4 klass
18:00 - 19:15 5-9 klass

TRENNID KOLMAPÄEVITI, ALATES 7.09 **KUUTASU: 10€/KUU**

KRIKAL OÜ
Valve- ja videosüsteemid aastast 2006

- nõrkvoolu tööd
- valvesüsteemid
- tulekahjuhäiresüsteemid
  - konsultatsioon
  - kalkulatsioon
  - projekteerimine
  - paigaldus ja hooldus

Info: 526 9451; Pikk tn 14, Tapa linn

Tapa küttelaos müügil

- puitbrikett
- küttepuud võrgus
- kütteklotsid võrgus
- turbabrikett
- pellet
- liiv, killustik, sõelmed
- transport

AVATUD E-R 9-16.30
väljaspool tööaega kokkuleppel
Tel 3271777, 5693 0613
Õuna 15 Tapa - TAKOM TRANSPORT OÜ

Rakvere Teatri romantiline draama „Algus”
on lugu sellest, kuidas pikale veninud peoõhtul kohtuvad mees ja naine. Laura, 38 ja Danny, 42. Nii saab alguse kohmetu ja inimliku kohtumise lugu, kus nii hirmu kui vaprust, eneseavamist ja äratöökamist.

Rakvere Teatri uuslavastuse „Algus” on publiku ette toonud Tiina Mälberg, osades Silja Miks ja Andres Mähar (Vanemuisest).

Tamsalu Kultuurimajas neljapäeval, 3. novembril kell 19.

Palun osta pilet eelmüüstist internetist Piletimaailm.com või Tamsalu kultuurimajast koha pealt (5308 4299)

OSTAN
IGASUGUSEID VANU FOTOSID JA KOOLILÖPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF RENÈ VILJAT
Tel 525 8325
reneviljat@gmail.com

26.novembril 11- 13.30
Tamsalu kultuurimajas
27.novembril 11-13.30
Lehtse kultuurimajas

Hooajariided: välis- ja vabaaja-sportlik riitlus.
Hinnad taskukohased

Tere tulemast!
Lastele ja täiskasvanutele hooajariided

Lastele, naistele ja meestele.

FB-s LAOMÜÜK - uued hooajariided Soomest Haljala + Tapa vald Lääne-Virumaa)

KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKOODA

28. oktoobril kell 19:00 Läsna Teatri etendus „Kippari unerohi”. Pääsmed hinnaga 10 eurot müügil tund enne etenduse algust kultuurikoja kassas.
  1. novembril kell 19:00 kinos muusikaline komöödia „Will, Will, krokodill” Piletid 4 ja 6 eurot.
  4. novembril kell 18:00 Leedu tsirkus.
  8. novembril kell 16:00 romantiline komöödia „Pilet paradiisi”. Peaosades Oscar-võitjad Julia Roberts ja George Clooney; kell 19:00 krimifilm „Amsterdam”.
  15. novembril kell 16:00 krimifilm „Amsterdam”; kell 19:00 romantiline komöödia „Pilet Paradiisi”;
  16. novembril kell 11:00 kogupere lavastus „Piip ja Tuut kontserdil”. Lavastus sisaldb unikaalseid klounitrikke, tasakaaluobraatikat ja viguriga laule. Sobilik vaatamiseks kogu perele ja lastele alates 3-eluaastast. Pilet 8 eurot.
  18. novembril kell 18:00 Tapa valla muusikapäevade lastekontsert „Et oleks rahu ...“. Esinevad Tapa valla lastekollektiivid, külalistena Tönu, Jordan ja Rael Laikre. Tasuta.
  22. novembril kell 16:00 draamafilm „Sind oodates”. Piletid 4 ja 6 eurot; kell 19:00 thriller „Mõrv teatris” .
  27. novembril kell 14:00 advendikontsert Tapa Jakobi kirikus; kell 15: 35 jõulutule jagamine Tapa linna keskväljakul
  29. novembril kell 16:00 thriller „Mõrv teatris”; kell 19:00 draamafilm „Sind oodates”.
- Piletite müük üritustele Tapa Kultuurikoja kassast või Piletimaailmast. Kassa avatud T-N kell 14:00- 18:00 ning tund enne sündmuse algust. NB! Kultuurikoja kassast saate osta pileteid kõikidele sündmustele üle vabariigi, mille pääsmed on müügil Piletimaailmas!

LEHTSE KULTUURIMAJA

06. novembril kell 10:00 LEHTSE 3. PINKSI PÜHAPÄEV Osalema oodatud kõik huvilised: mehed, naised, pojad, tüdrukud. Registreerimine lõpeb kell 9:55! Täiskasvanuil osamaks: 5,00 €, öpil. Tasuta
07. novembril kell 13:00 KLUBI "EHAVALGUS" TEGELUSED Jututuba Hingedekuu teemadel. Mälutreening.
08. novembril kell 18:00 - 20:00 Lehtse Käsitööseltsingu III ÖPITUBA kõigile huvilistele. Jätkame poolikuid töid. Luubi all taaskasutus.
11. novembril ISADEPÄEVA TÄHISTAMINE (Info täpsustamisel, jälgi reklaamit)
13. novembril kell 12:00 LEHTSE KÜLAKILB 3. MÄNG. Jätkub XXI hooaeg! Võistkond kuni 4 liiget. OSAMAKS: täisk. 5 €, öpil. 0 €
19. novembril kell 17:00 - Tapa valla XVI Muusikapäevade „Et oleks rahu ...“ pidulik lõpetamine; kontserdil esinevad Tapa valla täiskasvanute kollektiivid. Buss Tapa Keskväljakult väljub kell 16:30 ja läheb tagasi peale kontserti. Pane 2€ taskusse! Sellele järgnev PIDU ANSAMBLIGA. PÄÄSE: kontserdi külalistajale ja tavaliisele pidulisele VABA ANNUS, esinejad tasuta. Eelregistreerimist ei ole – laua paned ise. Info: 5218398; info@lehtsekultuurimaja.ee
21. novembril kell 13:00 KLUBI "EHAVALGUS" TEGELUSED Jututuba Mardi- ja Kadripäeva teemad. Mälutreening.
22. novembril kell 18:00 Lehtse Käsitööseltsingu IV ÖPITUBA kõigile huvilistele
27. novembril kell 11:00 – 13:30 Hooajariite MÜÜK

TAMSALU KULTUURIMAJA

- Oktoobris avatud näitus "Kombates maailma". Autor Liis Pihlik.
29. oktooberil kell 20:00 Retro Pidu. Fotonurk! Stiilised etteasted! Kohvik Kirsimari! Lubatud oma söök ja jook! Tantsuks ans. Super Stereo. Pilet 10€ Bronneeri laud: 5308 4299
  31. oktoobril - Halloweeni öhtu!
Kell 18:00 Halloweeni teemalised töötoad lastele vanuses 3.- 11. aastat.
Kell 20:00 Öudukaõhtu noortele alates 12. eluaastast. Pilet 2€
  3. novembril kell 19:00 Rakvere Teatri etendus "Algus". Pilet 18€, sooduspilet 15€. Piletid müügil Piletimaailmas ja Tamsalu kultuurimajas. PALUN OSTA PILET EELMÜÜGIST!
  9. novembril kell 13:00 Tamsalu eakate klubi- Mälutreening Anu Jonuksiga
  12. novembril kell 11:00 Tapa Valla Iusikapidu
  12. novembril kell 13:00:16.00 Sportlik perepäev. Töötoad, batuudid, ühistegevused peredeile. Kohvik Kirsimari. Üritus toimub Tamsalu spordikompleksis.
  16. novembril kell 13.00 Kohtumine muusikuga. Tamsalu kandi eakatele. Musitseerib ja oma tegemistest räägib Naistevälja küla mees Teno Kongi.
  23. novembril kell 13:00- Tamsalu eakate klubi- Meenutusi ekskursioonist- videofilmi vaatamine
  27. novembril kell 16:00 Advendiaja alguse tähistamine Tamsalu tammepargis.

TAPA VALLA SPORDIKESKUS

- 27.10, kell 19.00, Esiliiga, SK Tapa/TVSK – TKA/Audentes, tasuta.
- 29-30.10, EKV käspall, pojaid, 2008-2010, tasuta.
- 5-6.11, EKV käspall, tüdrukud, c-klass, 2008a, tasuta.
- 6.11, Lauatennis, Lehtse pinks pühapäev, 3. etapp, osavõtu tasu 5€, Lehtse kultuurimaja.
- 7.11, kell 18.00, EKV, naised, SK Tapa – Reval Sport, pilet 2€/1€.
- 8.11, kell 19.00, esiliiga, SK Tapa/TVSK – Põlva, tasuta.
- 12.11, miniliiga, tüdrukud sünd 2012, 2013, 2014.
- 19.11, jalgpall, Kadrina – Narva SK, Tapa spordikeskus, ...
- 1.12, kell 19.00, EMV, SK Tapa – HC Tallinn, pilet 2€/1€
- 3-4.12, EMV, pojaid, 2007-2009, 1. Etapp, tasuta.
- 3.12, maadlus, Lääne-Virumaa MV, Tapa spordikeskus.

REKLAAM JA TEATED

Müüa soodsalt kuivi kütteklotse
45l võrkkottides. Tel 5045632

Müüa saetud, lõhetud ja ka 3-meetrised **küttepuud**, hind alates 19 eurot ruum.
Tel 56921906.

Müüa lõhetud küttepuid,
alates 30 cm kuni 3 meetrini välja. Tel 56460921

Müüa saetud ja lõhetud **küttepuud** kojuveoga,
pikkus ja kogus vastavalt soovile. Tel 56476346

Soovin osta garaaži Tapal,
hinnaga 1500-2500. Tel 5 80 76 228
Soovin osta garaaži Tamsalus. Tel 53463412
Ostan garaaži Tapal. Tel 56693371

Korstnapühkja 55604046

OSTAN IGASUGUST VANAVARA
Pakkuda võib köike.
Kojukutset, raha kohe kätte.
Tel 51980371.

KÜTTEPUUD

Müüa soodsalt 3m küttepuid
kohaletoomisega.
Tel 5074553.

AutoKäpp OÜ

- autoremont ja hooldus
  - summutite remont ja paigaldus
  - õlivahetus
  - varuosade müük ja tellimine
- Väike 17, Tapa. Telefon 56503420
e-mail: kalleivainen@hot.ee

Anvortehitus**Üldehitustööd**

Vundamentide rajamine

Müüritööd

Katusetööd

Akende- ja uste paigaldus

Fassaaditoöd

Remonditööd

Viimistlus

Aedade ehitamine

Puitterassid

Torutööd

Kanalisaatsioonitrasside paigaldus

Tänvakivide paigaldus

Anvort Ehitus OÜ

+372 581 34737

anvortehitusou@gmail.com

Tapa valla ajaleht Sõnumed
Pikk 15, Tapa Vallavalitsus.
Ajalehte saab lugeda www.tapa.ee.
Toimetaja **Kuido Merits**
e-post: kuido.merits@tapa.ee

P
UHASMETS
Kutsetunnistus 181203

+372 53 41 25 75
puhasmetsinfo@gmail.com

MEIE TEENUSED

- viljapuude lõikus**
- küttepuude müük**
- hekkide pügamine**
- ohtlike puude raie**
- raieloa taotlemis abi**
- puude hooldus ja kujundus**

itivana
arvutiteenused, müük, hooldus, remont
Rägavere Tee 12, Lehtse
E-mail: itivana@itivana.ee Tel: +372 5034227

Ostame kokku köiki **SÖIDUKEID** igas seisukorras.
Raha kohe kätte, registrist kustutamine.
Vedu puksiiriga. 53555848

TÄNUVALDUS

Suured ja südamlikud tänud Tapa Saiaäri OÜ töökale
perele 1. oktoobriks tellitud suure tordi ja muude
kondiitritoode eest, mis köik olid väga maitsvad!
Tort oli kujundatud imeliselt, selle lahti lõikamiseks pidime
talt lausa andestust paluma...

Õnne, jõudu, jaksu ning uusi ja huvitavaid maitse- ja
üllatuselamusid nii Teile kui meile köigile!

Tänulik klient Raili

Aivar Müüri
matuseteenused

+372 5647 7432
Leina 8, Tapa vald, 45109
aivar.myyr.001@mail.ee
www.matmine.eu

Suhleme nii eesti
kui ka vene keeles!

Teenused

- 24h surnutransport
- külmkamber
- matuste organiseerimine
- krematooriumi teenused
- matusetarvikud
- kalmistutööd
- hauaplatzi hooldus

Viru Matusebüroo

1. Mai pst 12 + TAPA 45106
tel: 5334 0134
e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

+ 24h surnutransport
+ matuste korraldamine
+ kirstud, urnid, plaadid
+ matusetarbed
+ krematooriumiteenused

55. TAMSALU LAULU- JA TANTSUPIDU

TOIMUB 27. MAIL 2023

Tamsalu laulu- jaantsupidu
vajab Sinu abi!

Kui Sul leidub kodus foto- või videomaterjali mõnest
eelnevast peost või hoopiski vana kava, jaga seda meiega!

Kokku kogutud materjali põhjal valmib näitus.

Kui Sul on aga meenutada mõni seik
või tead valgustada ürituse telgi-
taguseid, oled oodatud

REEDEL, 4 NOVEMBRIL KELL 16
Tamsalu Gümnaasiumisse Tamsalu laulu- ja
tantsupeo teemalisele koosviibimisele.

Kontakt:
info@tamsalukool.ee või +372 323 0446
johanna.sinik@tamsalukool.ee

UUED VALLAKODANIKUD

Kert Sarv
Camilla Vaher
Ida Hague
Mariin Altmäe

ÕNNITLEME EAKAID**Novembri sünnipäevalased:**

Jutta Mägar (Tapa) 97
Linda Uueni (Tamsalu) 94
Jevgenija Aleksejeva (Tapa) 93
Linda Järs (Jäneda) 92
Hilja Mehiste (Kursi) 92
Ljudmilla Ponomarjova (Tapa) 92
Elsa-Miralda Vaikmaa (Tamsalu) 91
Raimond Kruusimäe (Tamsalu) 91
Voldemar Olt (Tamsalu) 90
Meinhard-Johannes Laasberg (Lehtse) 90
Reet Roos (Avare) 90
Velda Normak (Lehtse) 90
Militina Ovchinnikova (Tapa) 90
Roosa Mäšak (Võhmetu) 85
Tatiana Polyarun (Tapa) 85
Viivi Kipper (Tapa) 85
Vello Luht (Koplitaguse) 85
Endel Lilleorg (Raudla) 85
Mait Mardla (Järvajõe) 85
Aili Laasmaa (Tapa) 80
Anne Kont (Tapa) 80
Martin Jätla (Tapa) 80
Albina Morozova (Tapa) 80
Virve Labi (Tapa) 75
Avo Meimer (Tapa) 75
Enn Kuusk (Tapa) 75
Julia Gubanova (Tapa) 70
Lembit Rannamets (Tamsalu) 70
Anne Allmäe (Tamsalu) 70
Sirje Keis (Lehtse) 70
Tiiu Kaasik (Pruuna) 70
Liidia Manninen (Assamalla) 70
Ain Aasa (Porkuni) 70
Olga Müntser (Tapa) 70
Anna Klimenkova (Tapa) 70
Raimo Kulev (Tamsalu) 70
Esta Pärg (Tamsalu) 70
Vaclava Šatalova (Tapa) 70

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Valentina Smirnova 9.03.1924-10.09.2022
Allan Griffel 21.08.1944-12.09.2022
Liia Iljušitševa 19.12.1935-14.09.2022
Galina Zakirova 6.09.1937-14.09.2022
Alexey Savchenko 18.03.1939-16.09.2022
Kalev Kondrov 20.04.1959-18.09.2022
Liidia Nikiforova 29.10.1951-26.09.2022
Sofiya Knyazeva 15.06.1939-1.10.2022

Tapaskiye Vesti toimetaja:
Titania Tölkebüroo, e-post: ajaleht@titania.ee
Küljendaja **Liina Kald**, e-post: liina.kald@tapa.ee
Trükitud trükkikojas Printall,
Tala 4, Tallinn, tel 669 8400

Trükiarv 6000. Leht ilmub üks kord kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Kuido Merits,
kuido.merits@tapa.ee, tel 5425 0499.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.

№ 9/278

Октябрь 2022

Бесплатно

День учителя в Тапаском культурном центре Kultuurikoda отметили с большим размахом

Куйдо Меритс
Специалист по связям с
общественностью
Туули Роостфельт
Специалист по образованию

5 октября в Тапаском культурном центре Kultuurikoda состоялся прием волостного старейшины по случаю Дня учителя, на котором были отмечены заслуги 59 работников волостного образования. Среди них были заслуженные педагоги, которые десятилетиями работали учителями, вдохновляющие молодежные работники, вспомогательные специалисты, тренеры, инструкторы и библиотечные работники.

Старейшина волости Тапа Вальдо Хельмелайд сказал в своей приветственной речи, что он также выступает сегодня как «учащийся Хельмелайд», выразив признательность работникам образования и искреннее восхищение ими за их неизменную мотивацию и приверженность своему делу:

«Это восхищение вперемешку с трепетом, и мне даже трудно понять, не имея своего подобного опыта, как вы умудряетесь делать это каждый день и каждый год с такими самоотдачей, сочувствием и настойчивостью, а также находите в себе силы мотивировать и других – своих учеников. Выполнять эту работу часто предстоит в очень сложных «водах», где приходится учитывать бюрократию, сложные характеры, требовательных учеников и родителей. Где многие сначала вспоминают о своих правах, а уж потом об обязанностях», – сказал старейшина волости.

«Тем из нас, кто не возделывает непосредственно этот «сад», желаю сил, чтобы

В этот раз пятьдесят девять работников образования были отмечены благодарственными письмами.

Фото Станислава Гребенюка

осознать важность своей миссии, довериться учителям и уважать профессию учителя. Уважать и на словах, и в делах, в течение всего года, а не только в официальный День учителя», – сказал Хельмелайд, подтвердив, что волостная управа замечает и ценит вклад работников образования.

Керли Релли была выбрана другом дошкольного образования, Харальд Граве из компании Jänedu Puit был выбран другом общего образования, а Леа Виснап удостоилась премии за дело всей жизни.

Неожиданно выступившая исполнительница Таня Михайлова-Саар под аккомпанемент гитариста Петера Пыцера сияла и была звездой этого замечательного вечера – оба исполнителя получили теплый прием.

Поздравляем получателей благодарственного письма и всех работников волостного образования муниципалитета!

Старейшина волости Тапа Вальдо Хельмелайд во время приветственной речи.

Фото Станислава Гребенюка

Благодарственных писем и признания заслуг удостоились следующие замечательные работники образования:

Светлана Дружкова - за работу, проделанную с душой, по случаю 40-летнего юбилея трудовой деятельности.

Ирина Ладыгина – за вдохновляющую и мотивирующую работу, по случаю 30-летнего юбилея трудовой деятельности.

Ирина Юдина - за добросовестный труд, по случаю 30-летнего юбилея трудовой деятельности.

Тамсалуская гимназия
Лия Клаас - отзывчивой учительнице немецкого языка с большим опытом работы, по случаю 40-летнего

юбилея трудовой деятельности.

Марика Йеэзэр - целеустремленной и энергичной классной руководительнице, по случаю 35-летнего юбилея трудовой деятельности.

Маре Викс - заботливой и трудолюбивой учительнице

эстонских языка и литературы, по случаю 20-летнего юбилея трудовой деятельности.

Рээлика Веэльма - целеустремленной и решительной учительнице и классной руководительнице, по случаю 5-летнего юбилея трудовой деятельности.

Ханнеле Вальдок - лауреат конкурса «Эстония учится

и благодарит» 2022 года в категории «преподаватель гимназии года»

Ирина Аунапу - номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2022 года в категории «друг образования года»

Продолжение на стр. 3

Утверждена Общая планировка волости Тапа

Андрус Фрейенталь
Помощник волостного старейшины

Тапаское волостное собрание на своем заседании 29 сентября утвердило Общую планировку (ОП) волости Тапа. Это решение знаменует собой завершение очень большой работы, длившейся четыре года и девять месяцев.

Этот процесс продлился несколько дольше, чем планировалось. К подготовке ОП был проявлен большой общественный интерес, поэтому много времени было потрачено на анализ представленных мнений и реагирование на них. Учет интересов госучреждений и получение согласований также сыграли свою роль. Эпидемия коронавируса также наложила свой отпечаток на процесс составления ОП, что значительно замедлило нашу работу.

Изначально планировалось, что объединенные муниципалитеты дойдут до создания ОП в течение трех лет. Вскоре стало ясно, что это невозможно, и весной 2021 года центральное правительство продлило текущий срок составления ОП до четырех с половиной лет. Можно сказать, что по большому счету мы в него уложились.

В ходе составления ОП были организованы две публичные демонстрации и два публичных обсуждения, а также электронный сбор идей. Волостное собрание приняло ОП в апреле 2021 года, и после последнего публичного обсуждения и согласования ОП была направлена в отдел регионального управления Министерства финансов для надзора и одобрения. Последний процесс перед утверждением продлился практически год.

Но самое главное, что отныне у волости Тапа есть ОП, которой у местного самоуправления никогда раньше не было. Так получилось, что у муниципалитетов, которые образовали нынешнюю волость Тапа, процесс планирования был устроен и организован очень по-разному. Бывшие волости Лехтсе и Сакси вообще не имели ОП, а город Тапа имел генеральный план советских времен, возведенный в статус ОП. Бывшая волость Тамсалу была единственным муниципалитетом, где была составлена и утверждена ОП. Таким образом, 29.09.2022 г. можно считать историческим днем для волости Тапа, поскольку у одной из крупнейших волостей Ляэн-Вируского уезда появилась современная и свежая ОП.

Так что же означает появление ОП для наших жителей и предприятий? Проще говоря, цель ОП – определить принципы и направления пространственного развития всей территории волости или города либо ее части. ОП служит основой для выдачи условий проектирования при отсутствии обязательства по составлению специальной или детальной планировки местного самоуправления, а также по составлению детальной планировки.

ОП устанавливает общее расположение транспортной сети муниципального образования и прочей инфраструктуры, в том числе местных автомобильных и железных дорог, а

также других инженерно-технических сетей (включая зоны центрального отопления) и сооружений, а также мест утилизации отходов местного значения и определяет вытекающие из них ограничения. Предусмотрено определение общих принципов организации дорожного движения.

Также определяются общие места расположения зон отдыха, земель промышленного и коммерческого назначения, земель для жилищного строительства, других видов землепользования, а также условия, обеспечивающие функционирование зеленой сети.

Определяются охранные зоны улиц и дорог, запретные зоны строительства на морском и речном побережье, их расширение при необходимости, установление охраняемых природных объектов и условий их охраны, а также их использования на уровне единицы местного самоуправления; устанавливается назначение ценных сельскохозяйственных угодий, зеленых насаждений, ландшафтов, отдельных элементов ландшафта и природных биоценозов, а также определяются условия их охраны и использования; определяются ограничения, возникающие в связи с месторождениями и территориями, затронутыми добычей полезных ископаемых.

ОП урегулирует определение общих условий использования и застройки территории планировки, в том числе условий, лежащих в основе представления условий проектирования, основного назначения землепользования, максимального объема застройки, предельной высоты зданий и требований к озеленению. Установлено определение минимального размера земельного участка; определение областей и случаев, при которых вопрос об организации архитектурного конкурса должен быть рассмотрен при составлении детальной планировки; определение областей или случаев, где действует обязательство составить детальную планировку.

Организуется выделение земельных участков для целей государственной обороны и уточнение границ земельных участков для целей государственной обороны, указанных в уездной планировке; для защиты населенного пункта или построек от загрязнения атмосферного воздуха, шума, сильного ветра или метели либо для снижения пожароопасности или предотвращения распространения лесного пожара, устанавливаются ограничения по размерам и возрасту рубок при сплошных рубках; определяются густонаселенные территории по смыслу Закона о земельной реформе и Закона об охране природы.

Обобщенно говоря, ОП волости устанавливает правила игры для цивилизованной организации всех имеющихся и будущих инфраструктуры, строительной деятельности, землепользования и охраны природы.

Закон о планировании содержит большое количество тем, которые регулируются ОП. Эти материалы и планы землепользования размещены на веб-сайте по адресу: <https://www.tapa.ee/uldplaneering>. Если у вас есть какие-либо вопросы, пожалуйста, задайте их землеустроителю, специалисту по планированию или специалисту по строительству волостной управы.

Ремонтные работы на участке Пайдеского шоссе в Тамсалу завершены

Андрус Фрейенталь
Помощник волостного старейшины

В Тамсалу завершены работы по реконструкции участка Пайдеского шоссе к северу от железной дороги между улицами Кеск и Койду. Строительные работы были предприняты в связи с тем, что асфальтовое покрытие участка улицы было полностью изношено и «латали» появляющиеся каждый год глубокие ямы уже было нецелесообразно. Ремонт дороги был отражен в Программе ухода за дорожным покрытием, действующей в волости, и оплачен за счет бюджетных средств. В ходе ремонтных работ было снято старое и изношенное асфальтовое покрытие, уложено новое дорожное основание на необходимой глубине, а также построено новое асфальтовое покрытие. Работы были начаты в начале августа и завершены в конце сентября. Подрядчик укладывался в график, но все

Реконструкция участка Пайдеского шоссе. Фото Андруса Фрейентала

равно хотел закончить работу пораньше, но проблемой стало получение асфальтобетонной смеси с завода.

В связи с тем, что в период существования волости Тамсалу на этом участке дороги было построено современное уличное освещение и пешеходно-велосипедная дорожка, в строительстве

указанных коммуникаций не было необходимости.

Стоимость работ составила 79 945,00 евро с налогом с оборота, и осуществляла работы компания TAVT OÜ. Хорошо заасфальтированная улица обеспечивает безопасность и комфортность движения транспортных средств.

Изменения цен с 01.12.2022 в регионе деятельности ОÜ Tapa Vesi

Департамент конкуренции утвердил решением № 9-3/2022-039 от 07.10.2022 г. в зоне деятельности ОÜ Tapa Vesi новые цены на услуги водоснабжения и канализации. Начиная с 01.12.2022 решением правления ОÜ Tapa Vesi действуют следующие цены:

- **регион деятельности: город Тапа, поселок Лехтсе, деревни Прууна, Янеда, Саякопли, Моэ, Няо и Вахакульму**

Наименование платы	Размер платы без налога с оборота, евро/м³	Налог с оборота	Размер платы с налогом с оборотом, евро/м³
Плата, взимаемая за воду для физических лиц	0,81	0,16	0,97
Плата за отвод и очистку сточных вод для физических лиц	1,67	0,33	2,00
Итого:			2,97
Плата, взимаемая за воду для юридических лиц	0,95	0,19	1,14
Плата за отвод и очистку сточных вод для юридических лиц	1,84	0,37	2,21
Итого:			3,35

- **регион деятельности: город Тамсалу, деревни Поркуни, Ассамалла, Ваянгу, Каева и Курси**

Наименование платы	Размер платы без налога с оборота, евро/м³	Налог с оборота	Размер платы с налогом с оборотом, евро/м³
Плата, взимаемая за воду для физических лиц	0,86	0,17	1,03
Плата за отвод и очистку сточных вод для физических лиц	1,72	0,34	2,06
Итого:			3,09
Плата, взимаемая за воду для юридических лиц	0,97	0,19	1,16
Плата за отвод и очистку сточных вод для юридических лиц	1,87	0,37	2,24
Итого:			3,40

Благодарственных писем и признания заслуг удостоились следующие замечательные работники образования:

Начало на стр. 1

Велле Тараасте - лауреат конкурса «Эстония учится и благодарит» 2022 года в категории «преподаватель деятельности по интересам года»

Майу Талья - номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2022 года в категории «классный руководитель года»

Детский сад Pisipõnn

Пилле Вийрг - номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2022 года в категории «воспитатель детского сада года». За многолетнюю и последовательную работу воспитательницей детского сада.

Эгле Абель - номинант на звание ученика года Ляэне-Вируского уезда в 2022 году. За профессиональное самосовершенствование и отличную работу ассистентом учителя.

Хеди Круусма - новаторской и преданной своему делу воспитательнице детского сада, по случаю 10-летнего юбилея трудовой деятельности.

Яне Куйва - за добросовестную и самоотверженную работу воспитательницей детского сада, по случаю 10-летнего юбилея трудовой деятельности.

Сандра Лынник - за последовательную и добросовестную работу воспитательницей детского сада, по случаю 10-летнего юбилея трудовой деятельности.

Библиотека

Маэ Митт - за популяризацию литературы и приобщение к чтению в Тапаской волостной библиотеке.

Андреа Ряникуви - всегда жизнерадостному, творческому, трудолюбивому, находчивому и талантливому библиотекарю.

Тапаская школа языкового погружения

Алевтина Васильева - за последовательную и добросовестную работу, по случаю 35-летнего юбилея трудовой деятельности.

Виктория Беличев - добросовестной, творческой, разносторонней и успешной учительнице, по случаю 30-летнего юбилея трудовой деятельности.

Аннели Моргенсон - добросовестному, новаторскому и успешному учителю-предметнику Тапаской школы языкового погружения, по случаю 30-летнего юбилея трудовой деятельности. Также поздравляем с 10-летним юбилеем трудовой деятельности в Тапаской гимназии и благодарим за плодотворное руководство учащимися в ходе предметных олимпиад.

Галина Васильева - последовательной и добросовестной учительнице, по случаю 25-летнего юбилея трудовой деятельности.

Моника Ляэнемяги - добросовестной, самоотверженной и творческой учительнице, по случаю 20-летнего юбилея трудовой деятельности.

Наталья Лищук - добросовестному логопеду, по случаю 15-летнего юбилея трудовой деятельности.

Урмас Пиксар - за последовательную и разностороннюю работу учительницей, по случаю 10-летнего юбилея трудовой деятельности.

Майя Ребане - великодальному завучу и командному работнику, которая дает ценные советы и ставит во главу угла благополучие всего коллектива и учащихся, по случаю 10-летнего юбилея трудовой деятельности.

Елена Самсонова - душевной и самоотверженной учительнице, завоевавшей доверие и уважение учеников, родителей и коллег, по случаю 10-летнего юбилея трудовой деятельности.

Кирт Леэс - замечательному, добросовестному, отзывчивому, доброжелательному и понимающему ассистенту учителя и учителю английского языка.

Лехтсеская школа

Рита Плюманн - понимающей и последовательной учительнице английского языка Лехтсеской школы, которая помимо преподавания активно занимается различными проектами и самосовершенствованием, всегда отзывчива и дружелюбна как коллега, по случаю 35-летнего юбилея трудовой деятельности.

Анна Лийз Воогла - специальному педагогу, вернувшейся на родину, за самоотверженную работу с детьми с особыми потребностями.

Преподавателей, родителей и учеников.

Друг образования

Харальд Граве, OÜ Jänedaa Puit - за консультирование и поддержку Янедаской школы.

Работа с молодежью

Сирье Сель - инициатору деятельности в области народного танца и популяризатору народного творчества. Благодарю за плодотворное руководство учащимися Тапаской гимназии в ходе предметных олимпиад и конкурсов.

Рийна Ринг - инициатору деятельности в области народного танца и популяризатору народного творчества.

Элийзе Линдре - трудолюбивому и отзывчивому популяризатору молодежной сферы в Тамсалу.

Арон Яанис - трудолюбивому и заботливому тренеру.

MTÜ Tapa Lastekaitse Ühing

Ангела Пильт - давней руководительнице кружка за ее вклад в работу с молодежью.

Анна Лийз Воогла - специальному педагогу, вернувшейся на родину, за самоотверженную работу с детьми с особыми потребностями.

Детский сад Kröll

Айли Авлои - великодальному повару, по случаю 40-летнего юбилея трудовой деятельности.

Марет Киви - за последовательную и добросовестную работу завучем, по случаю 40-летнего юбилея трудовой деятельности.

Айра Эдинг - добросовестной и жизнерадостной учительнице, по случаю 40-летнего юбилея трудовой деятельности.

Аннели Хийемаа - добросовестной и жизнерадостной учительнице, по случаю 40-летнего юбилея трудовой деятельности.

Друг дошкольного образования

Керли Релли - инициатору успешно организованной толоки и члену попечительского совета.

Тапаская гимназия

Тийна Нугисман - за плодотворное руководство учащимися в ходе предметных олимпиад, по случаю 40-летнего юбилея трудовой деятельности.

Эве Казаками - за плодотворное руководство учащимися в ходе предметных олимпиад, по случаю 20-летнего юбилея трудовой деятельности.

Маарья Суворов - за плодотворную работу по координации исследовательских работ учащихся, по случаю 15-летнего юбилея трудовой деятельности.

Хейди Луйк - за плодотворное руководство учащимися в ходе предметных олимпиад, по случаю 10-летнего юбилея трудовой деятельности.

Хельве Леэс - за плодотворное руководство учащимися в ходе предметной олимпиады по русскому языку.

Тийу Салусте - за плодотворное руководство учащимися в ходе олимпиады по немецкому языку в уезде и республике.

Ээви Коппельманн - за плодотворное руководство учащимися в ходе олимпиады по математике.

Элле Кивисоо - за плодотворное руководство учащимися в ходе их домашнего обучения.

Счастья и крепкого здоровья юбиляру!

Фото Пилле Эварди

Хилье Пильв – 100-летний юбиляр

Хельги Тикерпери,
дочь Хилье Пильв

дителей Хилье в Тамсалу. Жизнь продолжалась в Тамсалу, где Хилье ростила детей и работала на тамсалуском зернохранилище, а затем на Тамсалуском пропиточном заводе до 1987 года, когда пришло время уйти на пенсию.

Хилье провела свои пенсионные годы дома, работая в саду и занимаясь рукоделием, пока ее здоровье не сделало ее неспособной вести домашнее хозяйство в одиночку, и ей пришлось переселиться в дом престарелых в Имасту.

Тут я хотела бы добавить, что Хейно, сын Хилье, скончался, но у Хейно от его брака с Сирье родилась дочь Хейди, у которой есть дети Йоэль и Якоб. У меня же от моего брака с Тоомасом есть дети Тармо, Кайдо и Кайди. Внуков у меня всего трое: у Кайди есть дочь Кассандра, и у Кайдо – дочери Лисандра и Лаурета. Так что у моей матери в настоящее время в общей сложности пятеро правнуков.

Тапаская волостная управа искренне желает счастья и крепкого здоровья Хилье Пильв, отметившей 100-летие и проживающей в волости Тапа!

КОМПАНИЯ ТАРА ЕНИТУС ОÜ
выполняет следующие работы:

- Надзор собственника;
- Реновация зданий;
- Строительство крыш;
- Теплоизоляция наружных стен;
- Фундаментные работы;
- Строительство душевых, бань и саарев;
- Строительство оград;
- Строительство каменных и деревянных террас;
- Внутренние отделочные работы (отделка внутренних помещений, строительство).

Телефон: 53437995
электронная почта: info@tapaehitus.eu

Экскурсия по случаю Международного дня пожилых людей.

Фото Сирье Луйк

Экскурсия для пожилых людей в Силламяэ и Тойла

Сирье Луйк

Тапаская волостная управа организовала экскурсию по случаю Международного дня пожилых людей. Утром 1 октября два автобуса с пожилыми людьми из Янеда, Лехтсе, Тапа и Тамсалу выехали напрямую в сторону Силламяэ. Силламяэ – город, где сохранился идеальный архитектурный ансамбль в сталинском стиле.

Группа разделилась на две части: один автобус с пассажирами поехал в Музей Силламяэ, другой – в Силламяэский культурный центр. Здание Силламяэского культурного центра, построенное в 1949 г., признано памятником архитектуры, сохранившим внутри и снаружи архитектуру в сталинском стиле 40–50-х годов прошлого века. Очень впечатлили вестибюль и его высокие колонны, концертный зал и бомбоубежище в подвальном этаже здания, где располагалась экспозиция, посвященная советскому периоду города.

После посещения Дворца культуры мы прошлись по бульвару Мере (бывшему Морскому) и спустились по лестнице на набережную, где центральным элементом является историческая беседка. На берегу моря можно полюбоваться красивой набережной с детской площадкой, местами для отдыха, зонами для сидения, местами для разведения костра и готовки на гриле, а также платформами с деревянными террасами.

После прогулки по набережной мы отправились в Музей Силламяэ. Посмотрели постоянную экспозицию горных пород и минералов, а также выставку «Музыкальная шкатулка», где были представлены разные струнные, духовые и кла-вишно-пневматические музыкальные инструменты. В музее можно было расширить свои познания в зале, посвященном 50-м годам, и ознакомиться с историей Силламяэ.

Второй остановкой был парк Ору, расположенный в Ида-Вируском уезде, в Тойла, в красивой древней долине Пюхайыэ. Мы побывали с гидом по благоустроенному парку, где можно было увидеть разные виды деревьев и кустарников. Например, мы постояли под маньчжурским орехом, полюбовались лигами, сибирской кедровой сосной, вишневой береской и т. д. Фантастические впечатления оставил у нас виртуальный тур, когда «путешествие во времени» перенесло нас в 1938 год. Мы повидали президентский замок Тойла-Ору и замковый сад, замковую столовую с дымящимся кофе, восход солнца и природу, а также услышали пение птиц. Все это было очень трогательно.

По дороге домой мы остановились у водопада Валасте, расположенного на обрывистом берегу Онтика и самого высокого в Эстонии – с его более чем 30-метровой водяной стеной. Из-за жаркого и сухого лета этого года вода в водопаде Валасте исчезла, но вид все равно был прекрасный.

От имени пожилых людей благодарю организаторов за интересную и содержательную экскурсию.

ARTICARD
TELE TURVALISUS – MEIE VÄLAKUTSE

ИЩЕМ ОХРАННИКОВ
Возраст с 19 лет, хорошая физическая форма
Знание эстонского языка
55569021, info@articard.ee
Место работы:
Betooni 3, Tamsalu

До решений совета нет списков и цен для продажи

В ответ на статью «Уместно ли экономить на детях и культурном наследии?»
 Майе Ныммик от 6 октября 2022 г. в газете Lääne-Virumaa Uudised

Вальдо Хельмелайд
 Старейшина волости Тапа

Как говорится, дьявол кроется в деталях. Изменение одного слова или его недомолвка может изменить весь смысл и всё содержание сказанного. Как в том рассказе, где от запятой в письме зависит, казнят героя или же помилуют. Вот так разросшийся «снежный ком» небылиц был запущен и в СМИ после того, как в сентябре в Тапаском волостном собрании были представлены предложения по увеличению доходов волости и сокращению ее расходов, в том числе связанных с имуществом, находящимся в собственности волости. Ключевое слово здесь – «предложения». Предложения, сделанные по поручению волостного собрания и его комиссий. В ходе заседания неоднократно подчеркивалось, что это не список для продажи, а именно предложения.

Не нужно быть Шерлоком Холмсом, чтобы найти, в колонках какого издания СМИ статья появилась статья под заголовком «По какой цене здания выставляются на продажу», где предложения превратились в уверенные ценники с комментариями «всё на продажу!» и «быть за бесценок!». Является ли причиной этого незнание логики функционирования местного самоуправления и принятия им решений, предвзятость или желание создать сенсационный заголовок-«кликбейт» – можно только гадать. В конце концов, Совет публичного слова (Avaliku Sõna Nõukogu) может дать оценку распространению недостоверной информации.

Относительно заявлений оппозиции в волостном собрании можно констатировать, что, безусловно, оппозиция делает то, что оппозиции кажется хорошим, подчеркивая эмоции и оставляя в стороне важную часть правды. При этом нельзя переходить на личности – это то, чего не может себе позволять глава исполнительной власти. Хорош ли такой подход и для волости – отдельный вопрос.

Однако правда заключается в том, что любая администрация местного самоуправления сталкивается с отрезвляющими цифрами и изменившимися обстоятельствами.

С цифрами, показывающими снижение численности населения и увеличение затрат на содержание

зданий. Последнее подстегивалось ростом цен на энергоносители, быстрого облегчения в связи с которым не предвидится. А также с цифрами инвестиций, которые необходимо произвести для будущего использования этих зданий. Чтобы мы, образно говоря, отапливали и охлаждали не атмосферу, а сами здания, и чтобы они были атмосферостойкими, энергоэффективными и комфортными для пользователей.

Мы столкнулись с обстоятельствами, когда характер и потребности работы изменились даже по сравнению с тем, что было 20 лет назад, администрация и услуги во многом перешли в онлайн-приложения, а чиновники – в домашние офисы, и нынешнее количество площадей уже не нужно.

Конечно, у местного самоуправления есть такие услуги, где потребность в непосредственном контакте не исчезнет, например, в социальной сфере, но следует ли их организовывать так же и в тех же местах, что и раньше – вот следующий знак вопроса? Например, чтобы продолжать работать в офисах, где доступ является одним из самых важных недостатков согласно недавнему волостному опросу, модернизация доступности и энергоэффективности потребует не менее сотен тысяч евро. Или искать более экономичные и удобные альтернативы на других площадях волости, подумать о перекрестном использовании или хотя бы изменить текущее использование пространства?

Несомненно, можно прятать голову в песок и принимать популярные, эмоционально комфортные решения в краткосрочной перспективе, то есть ничего не менять.

Однако это означает не что иное, как отсрочку принятия решения – и тем временем увеличение расходов в бюджете волости. То есть затраты, которые при нынешних темпах непосильны.

Верно также и то, что контроль

расходов и анализ использования недвижимого имущества должны

быть проведены еще в предыдущие годы. Всем сложнее эмоционально измениться и адаптироваться сразу и намного, чем постепенно,

имея время на детальный анализ и подготовительные меры. Однако в хорошие времена подсчет затрат, как правило, отодвигается на задний план – до сих пор он не был сделан, например, в отношении зданий местного самоуправления.

Вот почему эти суммы приходится определять, образно говоря, на вскидку и задним числом. Это можно сделать, но это требует времени. Хорошо бы увидеть динамику в перспективе, например, 5 или 3 лет, но и сравнение с 2021 годом было бы полезно.

Что касается статьи госпожи Мянник, послужившей поводом для моего ответного письма, то подтверждаю, что для беспокойства нет ни малейшего повода. Остается только удивляться, откуда взялась идея, будто бы деятельности некоммерческого объединения «Друзья Музея Тамсалу» на каких-то альтернативных площадях волости будет недостаточно?

При всем уважении, я не разделяю мнение о том, что это объединение может работать только на своем нынешнем месте. У тамшнего здания достойная история, но на сегодняшний день оно находится в состоянии, требующем полной реновации, чтобы обеспечить сохранение исторических и культурных ценностей по нынешнему адресу. Немного утрированного говоря, нужно каждый день молиться, чтобы устаревшая проводка, проникающий дождь и влажность не стали причиной несчастного случая и порчи или уничтожения исторических документов. Санитарный ремонт стоимостью в несколько тысяч евро ситуацию не изменит. Я разделяю беспокойство уважаемого учителя о сохранении истории, но при этом исхожу из нынешних условий хранения коллекции.

Я также разделяю мнение госпожи Мянник о необходимости создания целостной концепции демонстрации исторического наследия волости. Это определено то место, где каждый, кто занимается этой сферой деятельности, может поделиться своими идеями.

В конце концов, жителям волости решать через своих представителей в волостном собрании и его комиссиях, продолжать ли работу без изменений, несмотря на затраты, потому что «так всегда делалось» и «этот офис» всегда находился там, или же адаптироваться к изменениям и формировать использование имущества в соответствии с бюджетом.

Пока волостное собрание не примет эти решения, не будет никаких списков зданий и цен на их продажу, и нет смысла их искать.

Правда все же более скучна, требует больше времени для внимания и дает меньше шансов получить клики в интернет-изданиях, чем слухи или злонамеренное истолкование. А простая правда заключается в том, что мы обдумываем принципы продажи и использования зданий, но произойти продажа сможет только с одобрения волостного собрания, в сотрудничестве с местными обществами и на основе создания новых мест работы для учреждений и видов деятельности.

Статья опубликована на сайте Lääne-Virumaa Uudised 19 октября 2022 г.

Компания Pikter Grupp OÜ

продает 3-метровые и колотые дрова. Сухие и сырые, разных видов, длиной 25-60 см. Также предлагаются древесные и торфяные брикеты, пеллеты и каменный уголь.

Кроме того, мы предлагаем песок, щебень, гравий и просеянный грунт. Не стесняйтесь спрашивать!

Тел. 5013862, э-пошта: pikter@mail.ee

Предлагаемые услуги: транспорт, аренда мультиконтейнеров и земляные работы.

ИНФОРМАЦИЯ ВОЛОСТНОЙ УПРАВЫ И ВОЛОСТНОГО СОБРАНИЯ

Новости волостного собрания

Айгар Пыдер
Заместитель
председателя Тапасского
волостного собрания

Тапаское волостное собрание провело свое 15-е заседание 29 сентября в Тапаском культурном центре Kultuurikoda. На этот раз в волостном собрании вершилась история. Собрание утвердило первую общую планировку в истории волости Тапа, работа над которой началась еще в 2017 году. В связи с этим прежние общие планировки города Тапа и волости Тамсалу утратили силу. Собрание, как в целом, так и в выступлениях своих членов выразило благодарность всем, кто внес свой вклад в эту нелегкую работу, длившуюся не один год.

За лето по компромиссному соглашению была снята с рассмотрения одна из нескольких судебных тяжб, которую волость вела с производителем тепла, компанией N.R Energy OÜ. В результате постановления Тартуского административного суда, утвердившего компромиссное соглашение, волостному собранию пришлось внести

некоторые изменения в данные плана развития зоны центрального отопления волости Тапа. Эти изменения не коснутся рядового потребителя центрального отопления.

Больше волнения и споров вызвало включенное в повестку дня решение, согласно которому волостной управедается согласие на организацию государственной закупки и заключение договора на издание и верстку волостной газеты «Тапаские Вести».

Большинство депутатов волостного собрания придерживались мнения, что газета не должна со следующего года оставаться двуязычной, как это было до сих пор. С другой стороны, высказывались мнения о том, что жители волости, не владеющие государственным языком, должны и впредь информироваться о важных делах волости на русском языке. В качестве компромисса было достигнуто решение, согласно которому волостной управе было дано согласие на включение в закупку и договор, помимо печати и верстки, также и пункта о переводе. Таким образом, волостная управа сама решит, как краткие сведения

в качестве информации волостные чиновники представили собранию будущее видение развития образования в волости, анализ экономической эффективности строительства нового детского сада в Тапа, а также предложения по увеличению доходов и сокращению расходов в волости в ближайшие годы. Подробнее обо всем этом мы можем поговорить уже в дальнейшем.

Решения 39–41-го заседаний волостной управы

- Установить принудительное владение в пользу компании Elektrilevi OÜ (11050857) на следующее недвижимое имущество:

- бульв. Лембиту, 16 (79101:010:0790, целевое назначение: 100%-е земли под жилую застройку, площадь 2963 м²);

- поселок Лехтсе, улица Парги, L1 (79001:001:0322, целевое назначение: 100%-е земли транспорта, площадь 602 м²).

• Инициировать малую закупку «Заказ аудиторских услуг для волости Тапа» (номер ссылки в регистре государственных закупок 254952).

• Признать аукцион на квартирную собственность по адресу ул. Сяэзе, 4-17, город Тамсалу, волость Тапа, Ляэне-Вируский уезд (регистровая часть № 4621131 в Крепостной книге) несостоявшимся.

• Произвести отчуждение в пользу Ариди Каземетса квартирной собственности, принадлежащей волости Тапа и расположенной в городе Тамсалу по адресу ул. Сяэзе, 12, кв. 53.

• Разрешить муниципальному предприятию Tapa Valla Köök оказывать услуги обще-

ственного питания в Тамсалуской гимназии участникам общего собрания Союза студенческих представительств (EÜL) в период с 21 по 23 октября 2022 г.

• Уполномочить Союз самоуправлений Ляэне-Вирумаа организовать через публичные обсуждения привлечение всех заинтересованных сторон к составлению стратегии развития Ляэне-Вируского уезда на 2023–2035 годы.

• Одобрить отчет проекта «Биоочиститель хутора Кулли» в рамках тур ходатайств по программе для малонаселенных районов на 2022 год для объекта недвижимости Кулли в деревне Ляпи (79201:001:0439), а также утвердить стоимость эксплуатационных расходов проекта в размере 5037,60€.

• Заключить приложение к договору № 4-2/21/53-1, заключенному между компанией OÜ Palmpro и Тапской волостной управой, продлевшее срок выполнения работ до 31.10.2022 г.

• Признать успешной оферты по государственной закупке «Вывоз и обработка отходов с Тапской станции по приему отходов» оферту, представленную акционерным обществом Eesti

Keskonnateenused AS.

• Принять успешной оферты в небольшой закупке «Надзор собственника за проектированием и строительством уличного освещения в волости Тапа» оферты компании OÜ Tarindiprof как предложение с наименьшей стоимостью.

• Выдать условия проектирования для составления проекта строительства коттеджа на объекте недвижимости Ребазе в деревне Куйе волости Тапа согласно приложению к распоряжению.

• Дать согласие на разделение кадастровой единицы, расположенной в деревне Ваянгу волости Тапа, по адресу Тамсалуское шоссе, 28, кадастровый признак 78702:001:0162, на две отдельные кадастровые единицы:

- Тамсалуское ш., 28, деревня Ваянгу, с целевым назначением «земли промышленного назначения»; ул. Лооде, 2б, деревня Ваянгу, с целевым назначением «земли промышленного назначения».

• Дать согласие на разделение кадастровой единицы Кюлаотса, расположенной в деревне Мөэ волости Тапа, кадастровый признак 71601:004:0771, на три отдельные кадастровые единицы:

ПУБЛИЧНАЯ ДЕМОНСТРАЦИЯ

плана развития волости Тапа на 2023–2035 годы и бюджетной стратегии волости Тапа на 2023–2026 годы

будет проходить
с 31 октября по 11 ноября 2022
года в Тапа (ул. Пикк, 15) и
в Административном центре Тамсалу (ул. Техника, 1А)

ПУБЛИЧНЫЕ ОБСУЖДЕНИЯ

31 октября в 18:00, в клубе ПОРКУНИ (ул. Ярве, 1)
2 ноября в 18:00, в библиотеке АССАМАЛЛА, (ул. Мунакиви, 2)
3 ноября в 18:00, в народном доме МОЭ (ул. Кескузе, 1)
4 ноября в 18:00, в центре Kultuurikoda в ТАПА (ул. Кеск, 4)
7 ноября в 18:00, в Доме культуры ТАМСАЛУ (ул. Сыпрузе, 3)
9 ноября в 18:00, в здании школы в ВАЯНГУ (ул. Кооли, 7)
10 ноября в 18:00, в Центральном здании ЛЕХТСЕ (ул. Рягавере теэ, 19)

11 ноября в 18:00, в замке ЯНЕДА (деревня Янеда)

Вам подобається готувати українські національні страви?
Хочете організувати футбольний матч?
Займаетесь рукоділлям і готовленням хендмейд-речей?
Мрієте про одноденну подорож до іншого міста?

Організуйте подію для української громади!

Координатори Естонського центру прав людини й Естонської ради у справах біженців розкажуть про варіанти співпраці, радо проконсультувати і допоможуть в організації заходів.

Сконтактуйте з нами!
humanrights.ee
yritused@humanrights.ee
544005500

ОБЪЯВЛЕНИЯ

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Дом культуры Тамсалу

Открыт с понедельника по пятницу, 10:00–18:00
Продажа билетов: +372 5308 4299
В октябре будет открыта выставка «Ощущая мир». Автор: Лийз Пихлик.
29 октября в 20:00 – вечеринка Retro Pidu.
Кафе Kirsimari! Разрешается приносить свои еду и напитки! Ансамбль Super Stereo. Билет: 10€. Забронировать столик: 5308 4299
31 октября – вечер Хэллоуина!
В 18:00 – мастер-классы на тему Хэллоуина для детей от 3 до 11 лет.
В 20:00 – вечер ужасов для молодежи в возрасте от 12 лет. Билет: 2€.
3 ноября в 19:00 – спектакль Раквереского театра «Начало». Билеты 18€/15€, в продаже в торговых точках Piletimaailm и Доме культуры Тамсалу (5308 4299).
12 ноября в 11:00 – «Праздник ложки» волости Тапа.
12 ноября с 13:00 до 16:00 – спортивный семейный день в Тамсалуском спортивном комплексе. Мастер-классы, батуты, совместные занятия для всей семьи. Кафе Kirsimari.
16 ноября в 13:00 – встреча с музыкантом Тено Конги из деревни Найстевяля, будет музицировать и рассказывать о своей деятельности.
27 ноября в 16:00 – празднование начала Адвента в тамсалуском дубовом парке.
2 декабря в 19:00 – Артур Райдметс и Пеэтер Кальюмяэ, юмористические куплеты в период нехватки энергии «Богатый и Бедный». Билеты 25€/20€, в продаже в Piletiliivi, Piletimaailm и Доме культуры Тамсалу. Групповая скидка – tartukontsertkorraldus@gmail.com. В 18:00 автобус отправляется с площадки перед Тапасским культурным центром Kultuurikoda.
30 декабря в 20:00 – день рождения Дома культуры Тамсалу и новогодняя вечеринка. Ансамбль Trio Comodo и сюрприз исполнители. Билет: 10€. Забронировать столик: 5308 4299
Кружки по интересам ждут новых участников:
Взрослая смешанная группа – руководитель: Марге Ихо, marge@hanval.eu
Женская группа Vallatud Kurvid – ансамбль народного танца для энергичных женщин. Руководитель: Марге Ихо, marge@hanval.eu, по понедельникам и четвергам в 18:30.
Керамический кружок. Руководитель: Тийна Хейн, heintiina@gmail.com; +372 52 13 177. По вторникам с 16:00
Займемся телом! Тренируйтесь хоть вместе с ребенком, хоть без него. По средам в 10:00.
Следите за нашими новостями в Facebook и Instagram.

Дом культуры Лехтсе

06.11 в 10:00 – продолжается XXI сезон 3-го этапа воскресного турнира по пинг-понгу в Лехтсе. Регистрация с 9:30 до 9:55! Взрослые 5€, учащимся бесплатно.
07.11 в 13:00 – Мероприятия клуба Ehavalgus. Обсуждение тем, связанных с «месяцем духов». Викторина.
08.11 в 18:00 до 20:00 – III мастер-класс Общества рукоделия Лехтсе. Продолжаем незавершенные работы. Под увеличительным стеклом – вторичное использование.
11.11 – Празднование дня отца (информация уточняется, следите за рекламой)
13.11 в 12:00 – III игра викторины Külakilb в Лехтсе, XXI сезон. Взрослые 5€, учащимся бесплатно.
19.11 в 17:00 – торжественное закрытие XVI Дней музыки волости Тапа «Да будет мир...». Автобус отправляется с Центральной площади Тапа в 16:30. Захватите с собой 2€! Вечеринка с ансамблем. Вход – свободное пожертвование. Инфо: 5218398; info@lehtsekulturmaja.ee
21.11 в 13:00 – Мероприятия клуба Ehavalgus. Обсуждение тем, связанных с Михайловым днем и Катерининским днем. Викторина.
22.11 в 18:00 – IV мастер-класс Общества рукоделия Лехтсе.
27.11 с 11:00 до 13.30 – Продажа сезонной одежды

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Тапаский центр культуры Культуурикода

28 октября в 19:00 спектакль театра из Лясна «Сонное зелье шкипера». Билет 10€, в продаже.
1 ноября в 19:00 семейная музыкальная комедия «Уилл, Уилл, крокодил».
4 ноября в 18:00 Литовский цирк.
8 ноября:
в 16:00 романтическая комедия «Билет в рай»
в 19:00 криминальный фильм «Амстердам»
15 ноября:
в 16:00 криминальный фильм «Амстердам»
в 19:00 романтическая комедия «Билет в рай»
16 ноября в 11:00 – семейный спектакль «Пийп и Туут на концерте». Билет 8€.
18 ноября в 18:00 – детский концерт в рамках Дней музыки волости Тапа «Да будет мир...». Выступят детские коллективы волости Тапа и приглашенные исполнители Тыну, Йордан и Раэль Лайкре. Бесплатно.
22 ноября:
в 16:00 – драматический фильм «Хороший дом»
в 19:00 триллер «Смотри, как они бегут»
27 ноября:
в 14:00 – концерт в честь Адвента в тапаской церкви Св. Иакова
в 15:35 – раздача елочных гирлянд на центральной площади города Тапа
29 ноября:
в 16:00 – триллер «Смотри, как они бегут»
в 19:00 – драматический фильм «Хороший дом»
Продажа билетов на мероприятия – в кассах Тапасского культурного центра Kultuurikoda или в сети Piletimaailm.
Касса работает со вторника по четверг с 14:00 до 18:00 и за час до начала мероприятия. Билеты в кино – 4 и 6€.
Обратите внимание! В кассе центра Kultuurikoda можно приобрести билеты на все мероприятия по всей Эстонии, билеты на которые продаются в сети Piletimaailm!

Тапаский волостной спортивный центр

27.10 в 19:00 – премьер-лига, SK Tapa/TVSK – TKA/Audentes, бесплатно.
29–30.10 – гандбол, Кубок Эстонии (EKV), юноши 2008–2010 г. р., бесплатно.
5–6.11 – гандбол, EKV, девушки, С-класс, 2008 г. р., бесплатно.
6.11 – Воскресный пинг-понг в Лехтсе, 3-й этап, плата за участие: 5€, Дом культуры Лехтсе.
7.11 в 18:00 – гандбол, EKV, женщины, SK Tapa – Reval Sport, билет: 2€/1€.
8.11 в 19:00 – премьер-лига, SK Tapa/TVSK – Põlva, бесплатно.
12.11 – мини-лига, девушки 2012, 2013 и 2014 г. р.
19.11 – футбол, Kadrina – Narva SK, Тапаский спортивный центр.
1.12 в 19:00 – EMV, SK Tapa – HC Tallinn, билет 2€/1€
3–4.12 – EMV, юноши 2007–2009 г. р., 1-й этап, бесплатно.
3.12 – борьба, чемпионат Ляэне-Вируского уезда, Тапаский спортивный центр.

Viru Matusebüroo
Бюро похоронных услуг
Тапа, бульвар 1 Мая 12 • тел. 5334 0134
э-пошта: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- Транспортировка умерших 24 ч
- Организация похорон
- Гробы, урны, надгробные плиты
- Похоронные принадлежности
- Все, связанное с похоронами
- Памятники

Похоронные услуги от АЙВАРА МЮЮРА

+372 5647 7432
ул. Лейна 8, г. Тапа
aivar.muur.001@mail.ee
www.matmine.eu

Обслуживание на эстонском и русском языке.

Услуги

- Транспорт усопших 24 часа
- Организация похорон
- Услуги крематория
- Кладбищенские работы
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения
- обслуживание кладбища

Продаются недорого сухие обрубки на дрова в сетчатых мешках по 45 л.

Тел. 5045632

ДРОВА

Продаются недорого 3-метровые дрова с доставкой.
Тел. 5074553.

ЗДРАВСТВУЙ, МАЛЫШ!

Керт Сарв
Камилла Вахер
Ида Хагуэ
Мариин Альтмяэ

МОИ ГОДА - МОЕ БОГАТСТВО!

Дни Рождения В Ноябре:

Ютта Мягар (Тапа) 97
Линда Ууэни (Тамсалу) 94
Евгения Алексеева (Тапа) 93
Линда Ярс (Янеда) 92
Хилья Мехисте (Курси) 92
Людмила Пономарёва (Тапа) 92
Эльза-Мирильда Вайкмаа (Тамсалу) 91
Раймонд Круузимяэ (Тамсалу) 91
Вольдемар Ойт (Тамсалу) 90
Майнхард-Йоханнэс Лаасберг (Лехтсе) 90
Реэт Рооз (Аавере) 90
Вельда Нормак (Лехтсе) 90
Милитина Овчинникова (Тапа) 90
Рооса Мясак (Выхмету) 85
Татьяна Полярун (Тапа) 85
Вийви Киппер (Тапа) 85
Велло Лухт (Коплитагузе) 85
Эндель Лиллеорг (Раудла) 85
Майт Мардла (Ярвайыэ) 85
Айли Лаасмаа (Тапа) 80
Анне Конт (Тапа) 80
Мартин Ятла (Тапа) 80
Альбина Морозова (Тапа) 80
Вирве Лаби (Тапа) 75
Аво Меймер (Тапа) 75
Энн Кууск (Тапа) 75
Юлия Губанова (Тапа) 70
Лембит Раннаметс (Тамсалу) 70
Анне Алльмяэ (Тамсалу) 70
Сирье Кейс (Лехтсе) 70
Тийу Каазик (Прууна) 70
Лидия Манинен (Ассамалла) 70
Айн Ааса (Поркуни) 70
Ольга Мунтсер (Тапа) 70
Анна Клименкова (Тапа) 70
Раймо Кулэв (Тамсалу) 70
Эста Пярг (Тамсалу) 70
Вацлава Шаталова (Тапа) 70

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ!

Валентина Смирнова 9.03.1924-10.09.2022
Аллан Гриффел 21.08.1944-12.09.2022
Лия Илюшичева 19.12.1935-14.09.2022
Галина Закирова 6.09.1937-14.09.2022
Алексей Савченко 18.03.1939-16.09.2022
Калев Кондрев 20.04.1959-18.09.2022
Лидия Никифорова 29.10.1951-26.09.2022
София Князева 15.06.1939-1.10.2022